

”TERVETULOA KOTIIN, SUUPOHJAAN!”

Opas Suupohjan seudun maahanmuuttajille

Riitta Mäkelä

Opinnäytetyö, syksy 2011

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Diak Länsi, Porin toimipaikka

Sosiaalialan koulutusohjelma

Diakonisen sosiaalityön

suuntautumisvaihtoehto

Sosionomi (AMK) +

kirkon diakonin

virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Mäkelä, Riitta. ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan! ”. Opas Suupohjan seudun maahanmuuttajille. Pori, syksy 2011. 45 sivua + 5 liitettä. Yksi liitteistä on 57-sivuinen opinnäytetyön produktio-osa.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Länsi, Porin toimipaikka.
Sosiaalialan koulutusohjelma, Diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + diakonin virkakelpoisuus.

Tämä opinnäytetyö on produktio. Se koostuu kahdesta osasta: raportista ja tuotteesta, joka on opas maahanmuuttajille.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa Suupohjan seudun maahanmuuttajille opas ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”. Oppaan toteuttaminen on osa Euroopan Sosiaalirahaston rahoittamaa, vuonna 2008 alkanutta ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -projektia, jota hallinnoi Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä. Projektissa keskitytään työperäisten maahanmuuttajien kotouttamiseen, mutta opas on tarkoitettu kaikille seudun maahanmuuttajille. Suupohjan seutuun kuuluvat Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kauhajoen kaupunki.

Oppaan tarkoituksena on olla tukena maahanmuuttajien ensi vaiheen kotoutumisessa Suupohjan seudulle. Oppaan tarkoituksena on antaa maahanmuuttajille tärkeää tietoa Suomen viranomaiskäytännöistä ja tukea maahanmuuttajia löytämään ja omatoimisesti käyttämään paikallisia palveluja. Oppaan tavoitteena on hyödyttää myös maahanmuuttajien yhteistyötahoja.

Produktion arviointitulokset osoittivat yhtenevästi aiempien alueellisten, ja selvitysten kanssa oppaan tarpeellisuuden ja käyttökelpoisuuden maahanmuuttajille. Myös yhteistyötahot ovat kiinnostuneet oppaasta.

”Tervetuloa kotiin. Suupohjaan!” -opas tullaan kääntämään englannin, viron, venäjän, puolan ja vietnamin kielille. PDF-versio oppaasta tullaan julkaisemaan Suupohja.fi -verkkosivuilla. Oppaan julkaisusta ja sisällön päivityksestä vastaa Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä.

Asiasanat: produktiot, oppaat, maahanmuuttajat, kunnat, palvelut, kotoutuminen, työperäinen maahanmuutto, projektit.

ABSTRACT

Mäkelä, Riitta. Guide for Immigrants in Suupohja Region.
45 pages, 5 appendices. One of appendices is a production part, 57 pages.
Language: Finnish. Pori, Autumn 2011.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in
Social Services, Option in Diaconal Social Work.
Degree: Bachelor of Social Services + Deacon.

This thesis is a production. It consists of two parts: a report and a production. The purpose of this thesis was to create a guide called "Welcome home, to Suupohja!", for immigrants in Suupohja region. The guide is a part of a project, which started in 2008. The project is financed by the European Social Fund and administered by Federation of Municipalities for Economic Development in Suupohja. The project focuses on the immigration of work-related immigrants, but the guide is intended for all immigrants in the region. Suupohja region includes Isojoki, Karijoki and Teuva municipalities, as well as Kauhajoki town.

The guide is aimed to support the immigrants' first stage integration in Suupohja region. The guide is intended to provide important information on the practices of Finnish government and to support the immigrants on their own initiatives to find and use local services. The guide aims also to be useful for co-operation partners of the immigrants in the region.

Assessment results of this production showed, as well as earlier studies in the area, the necessity and usefulness of the guide for immigrants. Also co-operative partners of the immigrants are interested in the guide.

The guide "Welcome home, to Suupohja!" will be translated into English, Estonian, Russian, Polish and Vietnamese languages. PDF-version of the guide will be published in Suupohja fi- website. Federation of Municipalities for Economic Development in Suupohja has the responsibility for the publication and updating for the contents of the guide.

Keywords: productions, guides, immigrants, municipalities, services, integration, work-related immigration, projects.

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
3	OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA TARKOITUS.....	8
4	KESKEISTEN KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	9
4.1	Maahanmuuttajat	9
4.2	Kotoutuminen ja kotouttaminen.....	9
4.3	Suupohjan seutukunta	10
5	TYÖVOIMAN MAAHANMUUTON TAUSTAA.....	11
5.1	Työvoiman maahanmuuton taustaa Etelä-Pohjanmaalla	11
5.2	Työvoiman maahanmuuton taustaa Suupohjan seudulla	12
5.3	Työvoiman rekrytoinnin pilottihanke Suupohjan ja Vietnamin välillä	13
5.4	Ulkomaalaisväestö Etelä–Pohjanmaalla ja Suupohjassa	14
6	KUNNAT JA MAAHANMUUTTO	15
6.1	Kunnat ja maahanmuuttajien kotouttaminen	15
6.2	Kotouttamislain kokonaisuudistus	16
6.3	Maahanmuuttajien neuvonta ja opastus kunnissa.....	16
6.4	Kuntien peruspalvelut maahanmuuttajille.....	17
7	MAAHANMUUTTAJAT JA USKONTO SUOMESSA	19
7.1	Maahanmuuttajat ja paikallisseurakunnat	20
7.2	Seurakuntien diakoniatyö ja maahanmuuttajat.....	21
8	PRODUKTION VALMISTUMISPROSESSI	23
9	OPPAAN SISÄLTÖ JA ULKOASU	25
9.1	Sisällön rajaus	25
9.2	Oppaan ulkoasu.....	26
9.3	Selkokielen periaatteita.....	26
9.4	Värien ja kuvien käyttö.....	27
10	OPPAAN ARVIOINTI	29
10.1	Oma arviointi oppaasta.....	30
11	MAAHANMUUTTAJILLE SUUNNATTU ARVIOINTIKYSELY	31
11.1	Lomakekyselyn toteutus	31
11.2	Lomakekyselyn tulokset.....	32
11.2.1	Oppaan tekstin selkeys	33
11.2.2	Kuvat, logot ja symbolit	33
11.2.3	Oppaan sisältö	33
11.2.4	Oppaan sisällön ymmärrettävyys.....	33
11.2.5	Oppaan hyödyllisyys	34
11.2.6	Oppaan suosittelu.....	34
11.2.7	Oppaassa onnistuneet asiat	34
11.2.8	Muutosehdotuksia oppaaseen.....	35
11.3	Tulosten tulkinta ja johtopäätökset.....	35
11.4	Tutkimuksen luotettavuus	36

11.5 Tulosten vertailua aiempiin tutkimuksiin	37
12 YHTEENVETO JA POHDINTA	38
12.1 Pohdinta opinnäytetyöprosessista	38
12.2 Ajatuksia maahanmuuttajatyöstä	39
12.3 Jatkotutkimusaiheita	40
LÄHTEET	41
LIITTEET	46
LIITE 1. Sopimus opinnäyteyhteistyöstä	46
LIITE 2. Kutsu oppaan arviointitilaisuuteen	48
LIITE 3. Arviointikyselyn mallilomake	49
LIITE 4. Suupohjalainen; seudullinen tiedotuslehti kesäkuu/2011	50
LIITE 5. OPINNÄYTETYÖN OSA 2	51
KUVIOT JA TAULUKOT	
KUVIO 1.	
Suupohjan seutukunta Etelä-Pohjanmaan kartalla	10
TAULUKKO 1.	
Ulkomaalaisväestö Etelä-Pohjanmaalla	14

1 JOHDANTO

Aloitan opinnäytetyöni raporttiosuuden kertomalla työni lähtökohdista. Siitä jatkan etenemällä työn tavoitteisiin ja tarkoitukseen.

Etenen työssä usein toistuvien käsitteiden avaamiseen, jonka jälkeen on vuorossa työn varsinainen teoreettinen viitekehys: työperäisen maahanmuuton tausta valtakunnallisella, maakunnallisella ja seutukunnallisella tasolla; kunnat ja maahanmuutto sekä maahanmuuttajat ja uskonto Suomessa. Näissä luvuissa käsitellyistä aiheista nousevat perusteet maahanmuuttajille suunnatun seutukunnallisen oppaan suunnittelulle ja toteuttamiselle Suupohjassa,

Oppaan sisällöstä ja ulkoasusta kertovan luvun jälkeen kerron produktion valmistumisprosessin pääpiirteissään. Arviointiosuudessa kerron oppaan eri tahoilta saamasta palautteesta sekä maahanmuuttajille suunnatusta arviointikyselystä ja sen tuloksista. Työni päätteeksi kerron yhteenvedon koko prosessista sekä sen aikana heränneistä ajatuksista ja jatkotutkimushaasteista. Opinnäytetyönä valmistunut opas maahanmuuttajille, ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”, on raporttiosan liitteenä otsikolla Opinnäytetyön osa 2.

Toivotan lukijan tervetulleeksi mukaan seuraamaan maahanmuuttajaoppaan valmistumisen vaiheita; orastavasta ideasta valmiiksi tuotteeksi!

2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT

Opinnäytetyöni aihe nousi esiin koulutukseeni sisältyvän monikulttuurisuuden perusteet -jakson aikana syksyllä 2009. Onnistuin hankkimaan harjoittelupaikan Kauhajoelta, kansainvälisyyskeskus INKAsta (=International Center of Kauhajoki Region).

”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”, on Euroopan Sosiaalirahaston osarahoittama hanke, jonka toteuttamisesta vastaa Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymän yhteyteen perustettu monimuotoinen palvelukeskus INKA (International Center of Kauhajoki region). ESR -hankkeen avulla INKAan on palkattu kokopäiväinen maahanmuuttokoordinaattori sekä vietnamilainen harjoittelija. Hankkeen tavoitteena on mm. kotoutumisen mallin luominen Suupohjan seutukuntaan, monikulttuurisuuskoulutus, virastojen ja muiden julkisten tahojen ohjaaminen maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden palvelemisessa, työperusteisten maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen ja monikulttuurisen työympäristön tukeminen seutukunnan alueella.

Projekti kuuluu Länsi-Suomen suuralueosioon, toimintalinjaan 4. Projekti on rahoitettu ajalle 15.10.2008–14.10.2011. Projektin taustalla on Kauhajoella toteutettu maahanmuuttostrategia (2008) ja Suupohjan työllisyysstrategia (2007), joiden yhteydessä on todettu tarve ulkomaisen työvoiman rekrytointiin seudulle sekä ulkomaisen työvoiman kotoutumisen koordinointiin, ohjaukseen ja neuvontaan. Projektia johtaa maahanmuuttokoordinaattori Sanna Uusitalo, joka on toiminut myös ohjaajanani työharjoittelujaksonei aikana sekä sitä seuranneessa opinnäyteyhteistyöprosessissa.

Tutustuttuani ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -projektin suunnitelmaan, totesin yhden projektin tavoitteista olevan seudullisen maahanmuuttajaoppaan kokoaminen. Tartuin innokkaasti mahdollisuuteen toteuttaa opinnäytetyönäni tällainen, ajankohtainen ja työelämälähtöinen opas, jolle oli selkeä tarve ja tilaus.

3 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET JA TARKOITUS

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa Suupohjan maahanmuuttajien käyttöön opas, jossa kerrotaan Suomen viranomaiskäytännöistä ja paikallisista peruspalveluista. Oppaasta hyötyisivät maahanmuuttajien lisäksi myös maahanmuuttajien työnantajat, yhteistyötahot ja paikalliset viranomaiset.

Oppaan toteuttaminen on osa ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -projektia ja samalla osa kokonaisvaltaista Suupohjan kotouttamismallia.

Tavoitteena oli toteuttaa opas, joka olisi sisällöltään ja visuaaliselta ulkoasultaan paitsi informatiivinen, myös selkeä ja helppolukuinen. Työn toiminnallisena tavoitteena oli toteuttaa opas, joka lisäisi seudun maahanmuuttajien tietoisuutta Suomen viranomaiskäytännöistä, sekä tukisi ja rohkaisisi heitä omatoimisestikin käyttämään saatavilla olevia palveluja.

Painetussa tekstissä informaation välittämisen keskeisen sisällön muodostavat ne tiedot, jotka lukijalle pyritään kertomaan mahdollisimman ymmärrettävästi. Tavoitteena on tyydyttää vastaanottajan tiedon tarve asiakaslähtöisellä tavalla. Ongelmana on usein asiasisällön valinta ja määrä, sekä mahdollinen muuttuminen tai vanhentuminen. (Jämsä & Manninen 2000, 54–56.)

Omana oppimistavoitteenani oli ammatillista kasvua tukevan tieto- ja taitoperustan soveltaminen käytäntöön. Oppaan suunnittelu- ja toteutusprosessin kautta halusin saada käytännön kokemusta luovuuden ja kurinalaisen työskentelyn yhdistämisestä käyttäjälle tarpeellisen tuotoksen aikaansaamiseksi.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa maahanmuuttajaoppaan suomenkielinen tekstiversio. Myöhemmin opas tullaan kääntämään myös englannin, venäjän, viron, puolan ja venäjän kielelle. Opas tullaan julkaisemaan Suupohjan seutuportaalissa ja mahdollisesti kuntien omilla verkkosivuilla.

4 KESKEISTEN KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

4.1 Maahanmuuttajat

Maahanmuuttajilla tarkoitetaan kaikkia, erilaisin perustein maasta toiseen muuttavia henkilöitä. Maahanmuuttaja on voinut tulla Suomeen esimerkiksi työhön, opiskelemaan, avioliiton kautta, pakolaisena tai paluumuuttajana.

(Räty 2002, 11.)

Tässä opinnäytetyössä keskitytään työperäisiin maahanmuuttajiin. Humanitäärisistä syistä maahan tulleita (pakolaisia ja turvapaikanhakijoita) koskevat käytännöt ja erityislainsäädäntö rajataan lähtökohtaisesti tämän työn ulkopuolelle.

Myös työperäiset maahanmuuttajat ovat hyvin heterogeeninen ryhmä. He voivat olla kotimaastaan lähetettyjä tai kohdemaasta käsin rekrytoituja työntekijöitä. Myös heidän oleskelunsa Suomessa voi olla tilapäistä, pitkäaikaista tai pysyvää. Heidän oikeuksiinsa Suomessa vaikuttavat pääasiassa heidän lähtömaansa ja oleskelunsa tarkoitus.

4.2 Kotoutuminen ja kotouttaminen

Käsitteet kotoutuminen ja kotouttaminen ovat kieliasullisesti hyvin lähellä toisiinsa. Kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumista edistäviä ja tukevia toimenpiteitä sekä palveluja maahanmuuttajille. Suomessa kunnilla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. (Suomen Kuntaliitto 2010.)

Kotoutumisen käsitteessä korostuu enemmän maahanmuuttajan oma aktiivisuus ja usko omiin voimavaroihin. Kotouttamisen käsitteessä taas maahanmuuttaja tuntuu määrittävän enemmän kohteeksi, joka ikään kuin halutaan sulauttaa muuhun yhteiskuntaan. Tässä opinnäytetyössä edellä mainittuja käsitteitä on käytetty samassa merkityksessä kuin lainatuissa lähteissä.

4.3 Suupohjan seutukunta

Suupohjan seutukunta, jota kutsutaan myös Kauhajoen seuduksi, sijaitsee Länsi-Suomen läänissä, Etelä-Pohjanmaan maakunnassa. Siihen kuuluvat Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kauhajoen kaupunki. Alueen kokonaispinta-ala on 3 128 km² ja asukkaita on yhteensä n. 24 150. Suupohja rajautuu Pohjois-Satakuntaan, Suupohjan rannikkoalueeseen ja Seinäjoen seutuun.

Kauhajoki on seutukunnan keskus ja Seinäjoki on maakunnan keskus.

Suupohjan seutukunta on väestörakenteeltaan tavallista ikääntyneempi.

Suupohjassa tärkeitä elinkeinoja ovat maa- ja metsätalous. Peruna on yksi tärkeimmistä viljelykasveista. Suurimmat yritykset ovat elintarvike-, kaluste- ja metalliteollisuudessa. (Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategia 2008.)

Kuvio 1. Suupohjan seutukunta Etelä-Pohjanmaan kartalla

(Kartta: Etelä-Pohjanmaan liitto)

5 TYÖVOIMAN MAAHANMUUTON TAUSTAA

Suomella ei perinteisesti ole ollut varsinaista työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelmia tai siihen liittyvää strategiaa. Tämänhetkiset valtakunnalliset linjaukset työvoiman maahanmuutosta pohjautuvat hallituksen valmistelemaan maahanmuuttopoliittiseen ohjelmaan vuodelta 2007. Tavoitteekseen hallitus asetti aktiivisen, kokonaisvaltaisen ja johdonmukaisen maahanmuuttopolitiikan, jossa on huomioitu uutena asiana ulkomaisen työvoiman tarve. (Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma, 19.10.2006.)

Yksi maahanmuuttopoliittisen ohjelman pääasiallisista tavoitteista on edistää työperusteista maahanmuuttoa työvoimasta syntyvän niukkuuden ehkäisemiseksi ja väestön osaamis pohjan vahvistamiseksi. Maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa linjataan mm. että Suomessa tulisi lisätä työvoiman liikkumista koskevaa yhteistyötä erityisesti EU-maiden, lähialueiden ja muiden Suomen kannalta merkittävien työvoiman lähtömaiden kanssa. (Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma, 19.10.2006.)

Tuorein työvoiman maahanmuuttoa koskeva valtiollinen linjaus löytyy Työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelmasta, jossa todetaan mm. että ulkomailta rekrytointia tuetaan ja edistetään työmarkkinoiden tarpeista lähtien ja että ulkomailta rekrytoinnin lähtökohtana on vastuullinen, eettisiä periaatteita noudattava kohdennettu rekrytointi. Ensisijaisesti työntekijöiden liikkuvuutta tulisi edistää Euroopan Unionin alueella. (Työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelma. 16/2009.)

5.1 Työvoiman maahanmuuton taustaa Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaa on ollut suhteellisen vähän kansainvälistynyt alue Suomessa. Etelä-Pohjanmaalla asuvien ulkomaan kansalaisten määrä on perinteisesti ollut vähäinen muuhun Suomeen verrattuna. Viime vuosina Etelä-Pohjanmaalla on kuitenkin ilmennyt puutetta työvoimasta.

Etelä-Pohjanmaan erityispiirteenä on alkutuotannon suuri osuus elinkeinorakenteessa. Jalostus työllistää Etelä-Pohjanmaalla enemmän ihmisiä kuin muualla Suomessa keskimäärin (28 %) ja samoin puolestaan palveluiden osuus on pienempi kuin muualla maassa keskimäärin. Etelä-Pohjanmaalla on suuri määrä pienyrityksiä, jotka muodostavat alueellisia toimialakeskittymiä mm. puu-, metalli- ja tekstiiliteollisuudessa. Myös elintarviketalous on vahvaa Etelä-Pohjanmaan alueella. Kuten muuallakin Suomessa, on työmarkkinoilta poistuvien määrä suuri myös Etelä-Pohjanmaalla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vuosittain työelämästä poistuu eläkkeelle n. 600–800 henkeä enemmän kuin työmarkkinoille tulee nuoria. (Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma.)

Etelä-Pohjanmaan liitto on laatinut Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelman, joka hyväksyttiin maakuntahallituksessa maaliskuussa 2009. Maahanmuuttajien määrä on Etelä-Pohjanmaalla vähäinen verrattuna useisiin muihin maakuntiin ja toimintaohjelmassa paneudutaan mm. siihen, kuinka tulevaisuuden lisääntyvä työvoimantarve tulee muuttamaan tätä asetelmaa. Toimintaohjelma keskittyy kotouttamisjärjestelmiin ja palveluihin pääasiassa maakunnallisesti. Etelä-Pohjanmaan tavoitteena on lisätä maahanmuuttoa merkittävästi ottaen huomioon tulevaisuuden työvoimatarpeen. Samalla tavoitteena on, että maahanmuuttajat saataisiin kotoutumaan pysyviksi asukkaiksi maakuntaan. (Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma.)

5.2 Työvoiman maahanmuuton taustaa Suupohjan seudulla

Kauhajoen seudulla valmisteltiin vuosina 2007 ja 2008 maahanmuuttostrategia ja Suupohjan työllisyysstrategia, joissa pohditaan ratkaisuja työvoimakuilun täyttämiseen. Kauhajoen seudulla työvoiman tarve korostuu erityisesti puu- ja huonekalualan teollisuudessa, metalli- ja rakennusteollisuudessa sekä kuljetusallalla. Yritysten näkökulmasta työvoiman saatavuus on merkittävin kysymys tulevaisuuden näkymissä. (Suupohjan työllisyysstrategia 2007–2013.)

Työmarkkinoilla tapahtuva väestön ikääntyminen ja kotimaisen työvoiman saatavuuden vähentyminen johtaa siihen, että maakunnassa joudutaan aloittamaan

aktiiviset toimenpiteet ulkomaisen työvoiman saamiseksi maakuntaan. Työvoiman saatavuuden turvaaminen tulevaisuudessa edellyttää entistä voimakkaampaa kansainvälistä verkostoitumista. Verkostoitumista tarvitaan erityisesti Euroopan ulkopuolelle, koska työvoiman vähentyminen on koko Euroopan ongelma lähivuosisikymmeninä. (Suupohjan työllisyysstrategia 2007–2013.)

Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategian pääasiallisena tavoitteena on kansainvälistyä ja tehdä alueesta monikulttuurinen yhteisö, jossa maahanmuuttajat integroituvat paikallisyhteisönsä mahdollisimman nopeasti ja vaivattomasti (Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategia 2008).

5.3 Työvoiman rekrytoinnin pilottihanke Suupohjan ja Vietnamin välillä

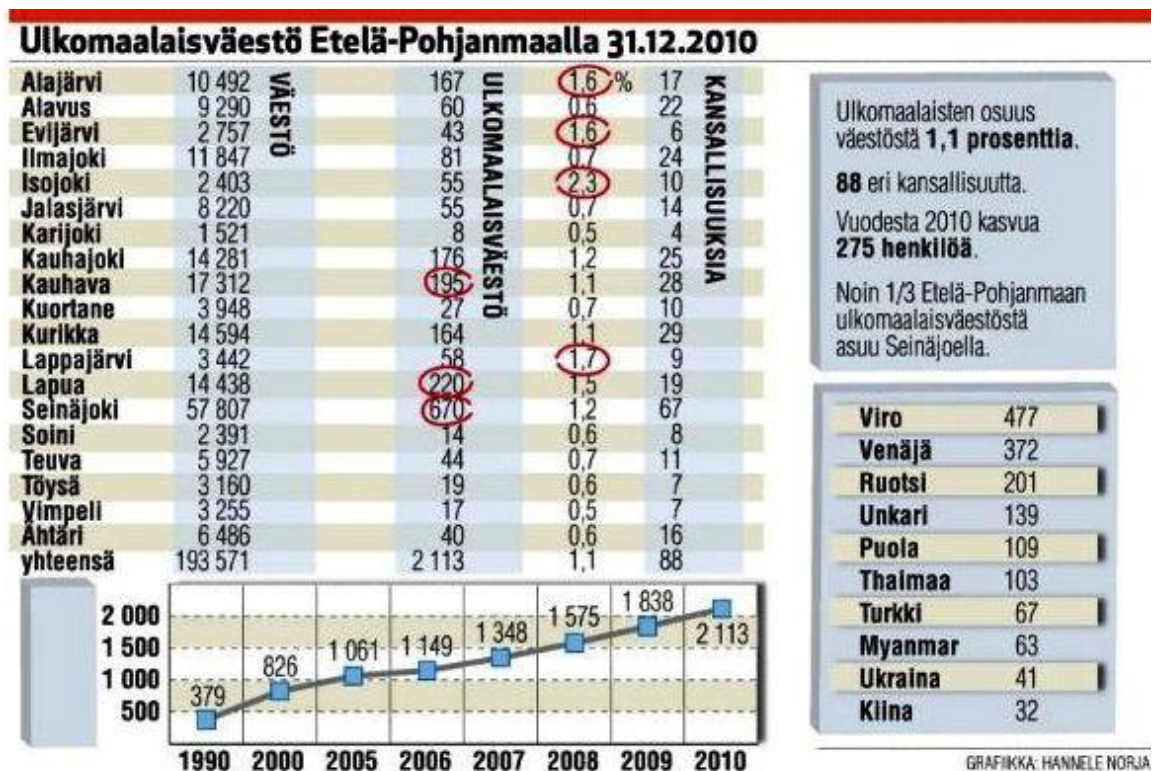
Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategiassa yhdeksi alueen tavoitteeksi määritellään, että Kauhajoki toimii pilottialueena vietnamilaisten työntekijöiden rekrytoinnissa ja maahanmuuttajien kotoutumispalveluiden kehittämisessä (Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategia 2008).

Vuosien 2006–2008 kuluessa useat maakunnan yritykset joko kärsivät työvoimapulasta tai olivat todenneet, että tulevina vuosina eläkkeelle on jäämässä paljon työntekijöitä, joiden tilalle voi olla vaikeaa löytää työvoimaa Suomesta. Kauhajoen kaupungin ja Etelä-Pohjanmaan liiton aktiivisuuden tuloksena Kauhajoen kaupunki kutsui Vietnamin suurlähettilään vierailulle Kauhajoelle, mikä käytännössä käynnisti prosessin, jonka tuloksena 17 vietnamilaista rekrytoitiin kauhajokelaisiin yrityksiin syksyllä 2008. Vietnam valikoitui kohteeksi osin avaintoimijoiden verkostojen vuoksi ja osin siitä syystä, että Suomessa on kokemusta vietnamilaisten kotoutumisesta. Työntekijät saapuivat Kauhajoelle lokakuussa 2008. Kotoutumista tukemaan perustettiin ESR-rahoitteinen hanke ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” (Etelä-Pohjanmaan ja Vietnamin välisen työvoiman maahanmuuttoprosessin ja sen luoman toimintamallin siirrettävyyden arviointi 2009.)

5.4 Ulkomaalaisväestö Etelä-Pohjanmaalla ja Suupohjassa

Viime vuosina ulkomaalaisväestön osuus on tasaisesti kasvanut Etelä-Pohjanmaalla. Keskimäärin prosentuaalinen osuus on 1,1 %, mutta Suupohjan pienessä 2 400: n asukkaan kunnassa, Isojoella, ulkomaalaisten osuus on peräti 2,3 %. Määrällisesti se on noin 55 henkilöä. Isojoen maahanmuuttajista suurin osa on Virosta tulleita työperäisiä maahanmuuttajia. Huomionarvoista on myös se, että kaikki seudulla oleskelevat ulkomaalaisperäiset henkilöt eivät näy tilastoissa. Esimerkiksi tilapäiset työntekijät ja ne, joilla ei vielä ole kotikuntaa, eivät ole mukana tilastoissa. Kun otetaan huomioon lyhytaikaisesti Suupohjan seudulla asuvat EU-maiden kansalaiset ja opiskelijat, asuu alueella arviolta 400–600 ulkomaalaistaustaista henkilöä. Esimerkiksi tammikuussa 2009, koostuivat Suupohjan suurimmat ulkomaalaisryhmät virolaisista, ruotsalaisista, vietnamlaisista, puolalaisista, ja unkarilaisista. Ulkomaalaisväestö on Etelä-Pohjanmaalla keskittynyt suurimpiin taajamiin: Seinäjoelle, Kauhavalle ja Lapu-alle. (Ilkka-lehti 14.5.2011.)

TAULUKKO 1. Ulkomaalaisväestö Etelä-Pohjanmaalla (Tilastokeskus)

6 KUNNAT JA MAAHANMUUTTO

Kuntien kannalta maahanmuutto on tärkeää, niin työperusteisen kuin humanitaarisenkin maahanmuuton näkökulmasta. Suomessa on tällä hetkellä enemmän työn perusteella maahan muuttaneita kuin koskaan aikaisemmin. Tämän muutoksen merkitystä lisää myös väestön ikääntymisen myötä näkyvissä oleva kiristynyt kilpailu osaavasta työvoimasta kaikilla työmarkkinasektoreilla sekä Suomessa että muissa EU-maissa. (Suomen Kuntaliitto 2010.)

Suomen Kuntaliitto toteaa linjauksessaan, että kaikki maahanmuuttajat käyttävät ja tarvitsevat kuntien palveluita. Maahanmuuttajien yksilölliset tarpeet on otettava huomioon kunnan palveluissa. Oman haasteensa tuo väestöryhmien hyvien suhteiden säilyminen ja monikulttuurisuuden edistäminen paikallistasolla. (Anu Wikman; Maahanmuutto ja julkiset palvelut -seminaarissa 23.3.2010.)

6.1 Kunnat ja maahanmuuttajien kotouttaminen

Kunnilla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunnat järjestävät kotoutumista edistäviä ja tukevia toimenpiteitä sekä palveluja maahanmuuttajille. Lainsäädäntö ohjaa kuntien toimintaa, mutta ei anna esimerkiksi kotouttamisohjelmiin tiukkoja rajoja. Tähän saakka kotouttamistoimien piirissä ovat olleet vain työtömiksi ilmoittautuvat maahanmuuttajat. (Suomen Kuntaliitto 2010.)

Työperäiset maahanmuuttajat eivät tähän saakka ole kuuluneet lainkaan kotouttamislain piiriin, eikä valtio ole rahoittanut työperäisten maahanmuuttajien palveluita. Tämän vuoksi eri kunnissa erilaisen taustan omaavat maahanmuuttajat ovat tähän saakka olleet hyvin eriarvoisessa asemassa. (Ilkka-lehti 14.5.2011.)

6.2 Kotouttamislain kokonaisuudistus

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä annettiin 30.12.2010 ja se tulee pääosin voimaan syksyllä 2011. Tämän lain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lisäksi lain tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. (Laki kotoutumisen edistämisestä 30.12.2010.)

Tätä lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa. Lakia sovelletaan myös henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti ulkomaalaislain mukaisesti. Lakiuudistuksen mukaan nyt myös työperäiset maahanmuuttajat ja opiskelijat kuuluvat lain piiriin ja ovat tarvittaessa oikeutettuja kotoutumissuunnitelmaan. (Laki kotoutumisen edistämisestä 30.12.2010.)

Uuden lain myötä kuntien tulee myös päivittää kotouttamisohjelmansa. Kuntien kotouttamisohjelmille tullaan määrittelemään vähimmäisisältö ja kotouttamisohjelman pitäisi olla osa kuntien talousarviosuunnittelua. (Ilkka-lehti 14.5.2011.)

6.3 Maahanmuuttajien neuvonta ja opastus kunnissa

Kunnan palveluissa eri kulttuurien kohtaaminen konkretisoituu. Maahanmuuttoasiat koskettavat kaikkia kunnan palvelusektoreita. Maahanmuuttajien palvelutarpeita on tarkasteltava kokonaisuutena, johon kuuluvat muun muassa koulutus, sosiaali- ja terveydenhuolto, asuminen ja työllistymisen tukeminen. (Suomen Kuntaliitto 2010.)

Julkishallinnon yhteistyö maahanmuuttajien asiakaspalveluissa lisää sekä palvelun laatua, saatavuutta että kustannustehokkuutta. Maahanmuuttajien alkuvaiheen palveluita olisi tarjottava erilaisissa muodoissa. Maahanmuuttajien kyky käyttää informaatioteknologiaa ei saa vaikuttaa hänen saamansa palvelun laatuun. Kuntaliitto korostaa, että tarjolla tulee olla sekä nykyaikaisia että perinteisiä

siä tiedotuskanavia, kuten Internet sekä perinteiset infolehdet ja oppaat (Kuntaliiton tiedotuslehti 2010, 3.)

Opastus- ja neuvontapalvelujen tarve ja laajuus uuteen maahan muutettaessa on yksilöllistä ja pohjautuu maassa oleskelun luonteeseen ja keston, elämän tilanteeseen sekä henkilön koulutus- ja työtaustaan. Ilman auttavaa kielitaitoa peruspalvelujenkin löytäminen voi olla hankalaa. (Työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelma 23/2009, 28.)

Myös Etelä-Pohjanmaan liiton teettämässä moniosaisessa selvityksessä Mervi Lehtola toteaa Suupohjan alueella olevan selkeä tarve oppaille ja tietopaketeille sekä maahanmuuttajien että heidän yhteistyötahojensa keskuudessa. Maahanmuuttajien tieto tarjolla olevista palveluista jää Lehtolan mukaan usein varsin pinnalliseksi. Osallistujat kaipasivat selkokielisten ohjeiden, oppaiden ja lomakkeiden lisäksi ”perehdytyspakettia”, jossa olisi eri kielille käännettyä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja julkisen palvelujärjestelmän toiminnasta. (Lehtola 2010, 14–16.)

6.4 Kuntien peruspalvelut maahanmuuttajille

Maahanmuuttajien sosiaali- ja terveystieteiden tarve on yksilökohtaista. Työperäiset maahanmuuttajat yleensä tarvitsevat huomattavan vähän näitä palveluja. Palvelujen käytön esteenä saattaa tosin olla myös se, ettei maahanmuuttaja ole tietoinen tarjolla olevista palveluista. Tämä käy ilmi muun muassa syksyllä 2009 valmistuneesta tutkimuksesta, jossa selvitettiin maahanmuuttajien kokemuksia Etelä-Pohjanmaan terveystieteiden palveluista. (Häkkinen 2009, 57–61.)

Asunto on peruslähtökohta kotoutumiselle. Kuntien asuntotoimessa huomioidaan maahanmuuttajien asunnontarve. Maahanmuuttajilla tulee olla asuinpaikkansa johdosta mahdollisuus luontaiseen kanssakäymiseen keskenään ja valtaväestön kanssa. Maahanmuuttajien sijoittamista yhteen paikkaan tulee välttää; toisaalta heitä ei tule sijoittaa liian kauas toisistaan. (Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma 2009.)

Lisääntyvä maahanmuutto lisää maahanmuuttajille suunnattujen opetus- ja kulttuuripalvelujen tarvetta kunnissa. Eri kulttuurien toimintatapojen ymmärtämisessä kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluilla on tärkeä merkitys. Matalan kynnyksen palveluina liikunta- ja nuorisotoimi tavoittavat myös maahanmuuttajalapsen ja -nuoret. (Suomen Kuntaliitto 2010.)

Suomessa ei ole olemassa varsinaista järjestelmää, joka mahdollistaa suomen kielen opetuksen työperusteisille maahanmuuttajille. Työperusteista maahanmuuttoa pohdittaessa tulisi kuitenkin huomioida suomen kielen opetuksen tarve myös työssäkäyville maahanmuuttajille. Kielikoulutuksen tehostamisessa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyö on tärkeää. Kansalaisopiston kielikoulutuksen ja seudullisen yhteistyön avulla kielikoulutuksen järjestäminen on monilla alueilla järkevää ja todettu toimivaksi. (Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma 2009.)

7 MAAHANMUUTTAJAT JA USKONTO SUOMESSA

Vaikka kaikki maahanmuuttajat eivät ole erityisen uskonnollisia, on uskonto yksi keskeisiä ja pysyvimpiä kollektiivisen järjestäytymisen muotoja. Valtaosa Suomen maahanmuuttajista on kristillistaustaisia ja vain noin neljännes muiden uskontojen harjoittajia. Monet maahanmuuttajat ovat liittyneet jo aikaisemmin maassa olleiden uskonnollisten yhteisöjen toimintaan mukaan, mutta myös uusia yhteisöjä on perustettu. Näin ovat tehneet etenkin ne, joilla ei ole ollut mahdollista liittyä jo olemassa oleviin uskontokuntiin. Uskonnon vaihtaminen maahanmuuton yhteydessä on varsin harvinaista, toteaa Tuomas Martikainen Väestöliitosta. Hän jatkaa seuraavasti:

Maahanmuuttajien uskonnolliset yhteisöt järjestävät tiettyjä perustoimintoja uskonnosta riippumatta. Näitä ovat uskonnollisen elämän organisointi säännöllisine tapaamisineen ja juhlisine sekä lasten kielen, kulttuurin ja uskonnon opetus. Lisäksi pyritään hankkimaan tiloja toimintaa varten. Monille tapaamiset tarjoavat myös hyvän mahdollisuuden tavata tuttuja ja tutustua uusiin ihmisiin. (Martikainen 2006. Julkaisematon lähde.)

Martikaisen tuo esiin, että maahanmuuttajista kuitenkin vain harva on liittynyt viralliseksi jonkin uskontokunnan jäseneksi. Eniten heitä on luterilaisessa, ortodoksisessa ja katolisessa kirkossa. Katolisen kirkon jäsenistä noin puolet onkin syntynyt ulkomailla ja se on kasvanut kaksinkertaiseksi viimeisen 15 vuoden aikana. Kristittyjen maahanmuuttajien lisäksi, joita on myös muissa kuin edellä mainituissa kirkoissa, on maahan muuttanut mm. muslimeita, buddhalaisia ja hinduja. (Martikainen 2006. Julkaisematon lähde.)

Uskonnolla siis on monelle maahanmuuttajalle suuri merkitys, mutta kaikki maahanmuuttajat eivät ole syvästi uskonnollisia. On myös hyvä muistaa, että suomalainen kasvatus ja koulutus pohjautuvat kristillismoraaliseen ajattelutapaan. Maahanmuuttajien, samoin kuin jokaisen asiakkaaksi tulevan henkilön, kulttuuritaustan ja uskonnon tunteminen on vain se perusta, jonka puitteissa yksilö tulee kohdata. (Tuominen 1998, 113.)

7.1 Maahanmuuttajat ja paikallisseurakunnat

Käytännön vastuu kirkon maahanmuuttajatyöstä on paikallisseurakunnilla. Seurakuntien yhteistyökumppaneina tässä työssä toimivat pääsääntöisesti kunnat, joita laki velvoittaa huolehtimaan maahanmuuttajien hyvinvoinnista ja kotouttamisesta. Maahanmuuttajatyön tavoitteena on tukea maahanmuuttajien kotoutumista ja hyvinvointia. Samalla tulee taata maahanmuuttajien mahdollisuus säilyttää oma kieli ja kulttuuri. Seurakunnan tavoitteena on tukea niin kristittyjä kuin muihinkin uskontokuntiin kuuluvia. (Kansankirkosta kansojen kirkoksi, 1999.)

Monikulttuurisuus seurakunnassa mahdollistuu siten, että eri puolilta maailmaa alueelle muuttaneet ja kansallisiin vähemmistöihin kuuluvat ihmiset pääsevät osalliseksi seurakuntayhteydestä ja seurakunnan erilaisista toimintamuodoista. Tämä edellyttää seurakunnan perinteisen toimintamalliston tarkastelua. Onko seurakunta aidosti avoin ja kiinnostunut alueelle muuttavista ja siellä jo asuvista ihmisistä? Uudet tulijat ovat peili seurakunnalle ja mahdollisuus kehittää seurakunnan kaksitahoista identiteettiä paikallisena ja universaalina Kristuksen seurakuntana. (Evangelisluterilaisen kirkon verkkosivut.)

On muistettava, että Suomessa vallitsee uskonnonvapaus. Nykyisessä perustuslaissa (731/1999) 11 § asiasta säädetään seuraavasti:

Jokaisella on uskonnon ja omantunnon vapaus. Uskonnon ja omantunnon vapauteen sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen.

Uskontojen välinen kohtaaminen on yhä enemmän tulevaisuutta ja haaste Suomen evangelisluterilaiselle kirkolle. Tästä kohtaamisesta on Kirkon lähetystyön keskus laatinut muutamia suuntaviivoja. Keskeisimpiä ajatuksia uskontojen välisestä kohtaamisesta liittyy yksilöiden väliseen kohtaamiseen. Kahden eri uskontokunnan jäsenet edustavat toisilleen kohtaamistilanteessa myös sitä uskontoa, johon he kuuluvat. Kristityille on annettu tehtäväksi todistaa uskostaan

Kolmiyhnteiseen Jumalaan. On kuitenkin tärkeä pitää mielessä, että ketään ei voi pakottaa omaksumaan toista uskontoa. (Hiltunen 2005, 3–8.)

Uskontojen väliset kohtaamiset voivat olla yksilöille vaikuttavia kokemuksia. Ne saattavat vahvistaa tai avartaa omaa uskoa. On tärkeä tunnistaa, että uskontojen välisellä kohtaamisella voi olla voimakkaita ja arvaamattomia seurauksia. Sen seurauksena ihmisiä saattaa kääntyä kristinuskon puoleen, mutta myös pois siitä. Tällaisissa tilanteissa kirkon tulee osata tukea näitä henkilöitä ja samalla kuitenkin jatkaa uskontojen välisen ymmärryksen lisäämistä ja vahvistaa paikkaansa uskontojen välisessä dialogissa. (Hiltunen 2005, 10–13.)

Vastuu maahanmuuttajista on kaikilla. Myös kirkkojen olisi oltava valmiita ottamaan maahanmuuttajia töihin. Seurakunnissa on monia tehtäviä joiden edellytyksenä ei ole Suomen kielen osaaminen. Suomen evankelis-luterilainen kirkko poikkeaa muista maailman luterilaisista kirkoista siinä, ettei se aktiivisesti rekrytoi ja jatkokouluta muista maista tulevia kirkollisen koulutuksen saaneita henkilöitä. (Askola 2002, 166.)

7.2 Seurakuntien diakoniatyö ja maahanmuuttajat

Seurakunnassa vastuu maahanmuuttajatyöstä on usein diakonilla. Maahanmuuttajatyön tehtävä lähtee diakonian perusarvoista. Diakonian lähtökohdat maahanmuuttajatyölle ovat peräisin Raamatusta. Kaiken pohjana on lähimmäisenrakkauten käsky. Ensimmäinen kohta Raamatussa, joka käsittelee lähimmäisenrakkautta, on kolmannessa Mooseksen kirjassa luvussa 19 jakeessa 18, joka käsittelee myös muukalaisia ja perustelee heidän ihmisarvoista kohteluaan. (Veijola 2002, 25.)

Diakonian tehtävänä on myös tarjota tukea ja ohjata avuntarvitsijoita tarvittaessa muiden palveluiden piiriin. Tukea tarvitaan myös maahanmuuttajien ja kantaväestön vuoropuhelun edistämiseksi ja käynnistämiseksi. (Jääskeläinen 2002, 218.)

Perhemuodot muuttuvat yhteiskunnan muuttuessa, mutta perheen perusarvo on ennallaan. Perhe merkitsee edelleen useimmille meistä yhteenkuuluvuutta, rakkautta ja keskinäistä tukea. Erilaisten perheiden tukeminen on kirkon tärkeä tehtävä, verrataanhan kristillistä seurakuntaa usein Jumalan perheeseen, joka on monimuotoinen ja avoin erilaisista kulttuureista tuleville ihmisille. (Kirkkopalvelujen verkkosivusto.)

Monikulttuurinen seurakunta antaa tilaa eri tavalla ajatteleville ihmisille ja erilaisille kristillisen uskon ilmauksille. Tärkeää on myös henkilökohtaisten kontaktien solmiminen maahanmuuttajien kanssa ja heidän oikeuksiensa puolesta puhuminen sekä yhteistyö muiden maahanmuuttajien parissa työskentelevien kanssa. (Kansankirkosta kansojen kirkoksi 1999, 74.)

8 PRODUKTION VALMISTUMISPROSESSI

Kerron tässä pääpiirteissään opinnäytetyönä valmistuneen produktion suunnittelu- ja valmistumisprosessista. Sopimus hankeyhteistyötä allekirjoitettiin marraskuussa 2009. Vuoden 2010 alussa teimme projektipäällikön kanssa alustavan valinnan oppaaseen tulevista aiheisällöistä ja myös rajasimme oppaan ulkopuolelle tietyt aiheet ja palvelut. Heti alkuvaiheessa vanhuksia, vammaisia ja muita erityisryhmiä koskevat palvelut sekä humanitaarisista syistä maahanmuuttaneita koskevat erityiskäytännöt ja -lait rajattiin tämän oppaan ulkopuolelle. Lapsiperheiden palvelut päätettiin ottaa kattavasti mukaan oppaaseen, koska suurin osa alueen maahanmuuttajista on perheellisiä, nuoria tai keski-ikäisiä.

Alustavan rajauksen jälkeen ryhdyin keräämään tietoa eri viranomaisista ja palveluista sekä ryhdyin selvittämään palvelutarjoajien yhteystietoja. Osoittautui varsin aikaa vieväksi selvittää ja tarkistaa kaikkien Suupohjan kuntien ajantasaiset palvelut ja yhteystiedot. Jouduin toteamaan, että väärää tietoa ja väriä yhteystietoja on riski saada eri lähteiden kautta. Oli siis oltava tarkka tietojen alkuperästä. Myös käytettyjen logojen ja kuvien alkuperä ja julkaisuoikeus oli tarkistettava. Kauhajoen kaupunginsihteeriltä sain luvan tiettyjen kuvien käyttämiseen oppaassa. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 28.3 ja 18.4.2011.)

Halusin selvittää, mitä muita maahanmuuttajille suunnattuja oppaita on Suomessa eri alueilla julkaistu. Tulostin ja tutkin niissä olevia tietoja. Jouduin kuitenkin toteamaan, että useimmissa oppaissa esiteltyt maahanmuuttajia koskevat viranomaiskäytännöt toimivat alueilla, joihin suuntautuu pääasiassa humanitaarista maahanmuuttoa. En siis voinut soveltaa niitä tietoja Suupohjan alueelle räätälöitävässä oppaassa.

Otin yhteyttä alueella toimiviin maahanmuuttajatyötä tekeviin henkilöihin.

Merja Lehtolalta, joka toimi Kehittyvät kuntapalvelut -hankkeen projektipäällikönä Etelä-Pohjanmaan liitossa, sain kannustavaa palautetta ja vinkkejä alkutaipaleella. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 12.2 ja 23.2.2010.)

Olin sähköpostiyhteydessä Giuliano Prisadaan, joka toimii Seinäjoen maahanmuuttajahankkeessa. Häneltä kysyin kuntien maahanmuuttajayhdyskuntien yhteystietoja ja muuta tarpeellista. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 3.2 ja 12.2.2011.)

Olin yhteydessä Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtajaan, Kari Nuuttilaan. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 3.2.2010 ja 28.3.2011.)

Osallistuin maaliskuussa 2010 seminaariin ”Maahanmuutto ja julkinen palvelujärjestelmä”, jossa sain kuulla ajankohtaista asiaa maahanmuutosta.

Kevään 2010 ja 2011 välillä vaihtui ohjaajani hankeyhteistyössä ja se asetti omat haasteensa opinnäytetyöni etenemiselle. Alkuperäisen ohjaajani palattua maaliskuussa 2011, päivitimme yhdessä tilanteen ja minä päivitin oppaan sisällön ja yhteystiedot. Järjestimme arviointikyselyn paikallisille maahanmuuttajille maaliskuun lopussa Kauhajoella, kansainvälisyyskeskus INKAssa.

Olin yhteydessä maistraatin, poliisin, Kelan ja TE-toimiston edustajiin kevään 2011 aikana. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Huhtikuu 2011.) He tarkistivat oppaan tietojen oikeellisuuden heidän palvelujensa ja käytäntöjensä osalta. Olin yhteydessä myös Selkokeskukseen, Leealaura Leskelään, joka arvioi opasta sähköpostitse. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 31.5 ja 8.6.2011.)

Oppaan muokkaus- ja korjausprosessia jatkui kesäkuuhun 2011 saakka, jolloin hankeyhteisö julkisti oppaan paperiversion avointen ovien tilaisuudessa, kansainvälisyyskeskus INKAssa, Kauhajoella. Myös seudullinen tiedotuslehti Suupohjalainen ja paikallinen sanomalehti Suupohjan Sanomat julkaisivat aiheesta jutun kesäkuussa 2011(liite 4).

(Lähteisiin on lisätty luettelo keskeisistä yhteyshenkilöistä.)

9 OPPAAN SISÄLTÖ JA ULKOASU

9.1 Sisällön rajaus

Alkuvuodesta 2010 sovimme työelämäohjaajani kanssa oppaaseen mukaan tulevista aihealueista ja sisällön rajauksesta. Tässä vaiheessa todettiin, että oppaassa ei keskitytä humanitaarisista syistä maahan muuttavia koskeviin käytäntöihin, lakeihin tai palveluihin, koska projektin kohteena ovat nimenomaan seudun työperäiset maahanmuuttajat. Toisaalta opas on kuitenkin tarkoitettu palvelemaan seudun kaikkia maahanmuuttajia, taustastaan riippumatta, samoin siinä esitettävät palvelut.

Oppaan sisältöä rajattiin siten, että tulevaan oppaaseen ei otettaisi mukaan vanhuksia, vammaisia tai muita erityisryhmiä koskevia erityispalveluita.

Oppaaseen päätettiin ottaa maahanmuuttoon oleellisesti liittyviä asioita hoitavat viranomaiset esittelyineen ja yhteystietoineen. Samoin mukaan päätettiin ottaa ne kuntien tarjoamat keskeisimmät peruspalvelut, joita jokainen maahanmuuttaja voisi tarvita. Lapsiperheiden palvelut huomioitiin oppaassa erityisesti, koska suurin osa seudun työperäisistä maahanmuuttajista on nuoria tai keski-ikäisiä, ja useat ovat perheellisiä.

Oikeusavusta ja vähemmistövaltuutetusta kertovat sivut haluttiin saada mukaan oppaaseen. Kolmannen sektorin palveluista mukaan päätettiin ottaa lähimmän maahanmuuttajayhdistyksen ja turvakodin esittely ja yhteystiedot. Yksityisistä palveluista päätettiin kertoa oppaassa vain yleisellä tasolla.

Paikallisten evankelisluterilaisten, samoin kuin seudulla toimivien muiden kristillisten seurakuntien yhteystiedot ja palvelut päätettiin ottaa mukaan oppaaseen. Muiden uskontojen toiminnasta oppaaseen päätettiin ottaa lähimmät seudun maahanmuuttajaväestön pääuskontoja edustavat uskonnolliset yhteisöt yhteystietoineen.

9.2 Oppaan ulkoasu

Oppaan ulkoasun suunnittelussa lähtökohtana oli selkeys ja luettavuus. Prosessin alkuvaiheessa ajatuksena oli toteuttaa vain suppeahko opaslehtinen, mutta työn edetessä todettiin, että seutukunnallista opasta ei voi mahduttaa muutaman sivun lehtiseen. Niinpä siitä tuli kirjanen.

Sain melkoisen vapaat kädet toteuttaa oman visioni oppaan ulkoasusta; yhdessä työelämätahton kanssa asetettujen reunaehtojen sisällä. Oli haasteellista, mutta samalla kiehtovaa, päästää luovuutensa vastuullisesti valloilleen ja kokeilla erilaisia vaihtoehtoja sivujen asettelussa, tekstissä ja väreissä. Lopulta kuitenkin päädyin yksinkertaisen hillittyyn teksti- ja taustavaihtoehtoon. Väriä oppaaseen tuli kuvien, logojen ja piirrosten myötä.

Pohdinnassa oli myös tietty ulkoasu, jota käytetään Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän esitteissä ja julkaisuissa. Siitä kuitenkin luovuttiin, koska yhteistyötahon mielestä se ei selkeyttäisi oppaan ulkoasua maahanmuuttajien näkökulmasta.

Ulkoasun suunnittelussa oli huomioitava Euroopan sosiaalirahaston, Euroopan Unionin ja Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymän ja ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -projektin logojen näkyminen kansilehdellä. Itse päätin asettaa siihen myös Suupohjan kuntien vaakunat. Projektipäällikön toiveena oli myös havainnollistavien kuvien ja logojen käyttäminen oppaassa.

9.3 Selkokielen periaatteita

Oppaan tekstissä ja ulkoasussa on pyritty selkeyteen ja informatiivisuuteen. Tekstin ja kuvien asettelussa on mahdollisuuksien mukaan noudatettu selkokielen periaatteita.

Viestinnän yleisenä tavoitteena on informaation ja halutun mielikuvan välittäminen. Tekstin ydinajatuksen tulisi olla niin selkeä, että se aukeaa lukijalle ensilukemalta. (Jämsä 2000, 56; Toikkanen, 13.)

Leipätekstin kirjainkoko on tavallista suurempi. Kirjainkoko vaihtelee leipätekstin 14:stä otsikoiden 18:aan pisteeseen. Fontiksi valittiin Arial, ja siitä lihavoitu ja kursivoitu versio. Rivien välit ovat ilmavia. Rivien pituus on pidetty suhteellisen lyhyenä. Kappaleiden väliin on jätetty tyhjä rivi. Teksti on ladottu siten, että se on oikeasta reunastaan liehu, eli se on tasattu vain vasemmasta reunastaan. Liehureunaisuus tuo tekstiin ilmavuutta, koska tekstiä ei mahdu sivulle niin paljon kuin tasareunaisessa tekstissä. (Selkokeskuksen verkkosivusto.)

Oppaan tekstissä ei ole käytetty tavutusta, paitsi jos se pitkän yhdyssanan eri riveille jakamisen vuoksi on ollut tarpeen. (Esim. sanassa peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä!) Tässä on huomioitu Virtasen perustelut siitä, että tavutettujen sanojen ymmärtäminen voi olla erityisen vaikeaa heikolle lukijalle, kuten maahanmuuttajille. (Virtanen 2009,124.)

Yhdelle riville on pyritty sisällyttämään yksi ajatuskokonaisuus. Lauseet on jaettu riveille siten, että mahdollisimman moni lause alkaa rivin alusta. Asiakokonaisuudet oppaassa on pyritty mahduttamaan yhdelle tai korkeintaan kahdelle sivulle. Uusi pääotsikko on aloitettu aina omalta sivultaan.

Ylätunnisteiden käytöllä on haluttu selkeyttää sivujen sisällön hahmottamista lukijalle. Maahanmuuttajan kannalta sisällysluettelo sinänsä ei välttämättä selkeyttä oppaan sisältöä tai tee siitä ymmärrettävää; siksi päädyttiin oppaan pääotsikoiden asettamiseen myös sivujen ylätunnisteisiin.

9.4 Värien ja kuvien käyttö

Tekstin ja taustan värien kontrasti voi helpottaa tai vaikeuttaa lukemista. Virtasen (2009,124) mukaan paras yhdistelmä luettavuuden kannalta

on musta teksti valkoisella taustalla. Kirjava tai liian voimakasvärinen tausta heikentää tekstin luettavuutta. Oppaassa päädyttiin selkeyden vuoksi mustaan tekstiin valkoisella pohjalla. Piristykseenä käytettiin sivunreunusta, jossa toistuu hillityn harmaana sama vinoneliökuvio, kuin ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -projektin logossa on vihreänä.” Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -logossa on pienistä vihreistä vinoneliöistä koostuva, polunomainen, spiraalimainen kuvio, joka symboloi maahanmuuttajan kotoutumispolkua. Ideoin sen pohjalta sivureunuksen oppaaseen. Reunus toistuu samanlaisena kaikilla sivuilla. Reunuksen väriksi valitsin hillityn harmaan, koska muun värisenä se saattaisi viedä liikaa lukijan huomiota.

Valokuvia, logoja ja piirroksia on käytetty oppaassa havainnollistamaan ja tukemaan kirjoitettua tekstiä. Kuvat on sijoitettu niistä kertovan tekstin välittömään yhteyteen. Hyvä kuva oikeassa paikassa voi kertoa enemmän kuin sanat. Näin varsinkin silloin, kun oppaan käyttäjä ei hallitse käytettyä kieltä. Kuvien valinnassa on pyritty kriittisyyteen unohtamatta käytettyjen kuvien käyttöoikeuden tarkistamista. Oppaasta on pyritty tekemään ulkoasultaan yksinkertaisen selkeä, mutta samalla tyylikäs ja omaperäinen.

Kirjoittaja on pitänyt mielessään Virtasen (2009,125) evästyksen, jonka mukaan selkotekstin laatimisesta annettuja ohjeita ei kuitenkaan tule noudattaa orjallisesti, vaan kirjoittajan tulee käyttää myös mielikuvitusta ja ennakkoluulotonta kokeilua. Pahimmillaan aina samana toistuva, kaavamainen ulkoasu voi Virtasen mukaan jopa estää lukijaa kiinnostumasta ja tutustumasta julkaisuun.

10 OPPAAN ARVIOINTI

Opasta on arvioitu monesta näkökulmasta. Arvioinnin perusteella on prosessin kuluessa tehty tarpeellisiksi katsottuja muutoksia oppaan sisältöön ja ulkoasuun.

Tervetuloa kotiin, Suupohjaan! -projektin päällikkö Sanna Uusitalo on arvioinut oppaan sisältöä prosessin eri vaiheissa. (Henkilökohtaiset tiedonannot vuosina 2009–2011.) Suupohjan seututiedottaja Tiina Rantakoski arvioi opasta huhtikuussa 2011. (Henkilökohtainen tiedonanto. Viitattu 29.4.2011.)

Pohdinnan kohteena ovat olleet myös oppaan mahdolliset painatusvaihtoehdot. Yhtenä vaihtoehtona pohdittiin Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymän julkaisuille tyypillistä ulkoasua myös maahanmuuttajaoppaalle.

Toistaiseksi päätettiin pitäytyä PDF-tekstiversiossa ja nykyisessä ulkoasussa, jota projektipäällikkö piti selkeänä maahanmuuttajien kannalta.

Kesäkuussa 2011 olin puhelimitse ja sähköpostitse yhteydessä Selkokeskukseen, Leealaura Leskelään. Hän arvioi ja kommentoi oppaan tekstiversiota todeten sen olevan selkeä ja kattava. (Henkilökohtainen tiedonanto. Viitattu 31.5 ja 8.6.2011.)

Maalis- ja huhtikuussa 2011 Kauhajoen KELAn, TE-toimiston sekä Seinäjoen poliisin ja maistraatin edustajat tarkistivat Suupohjan maahanmuuttajaoppaan ja arvioivat sivuja, joilla kerrotaan heidän vastualueensa palveluista ja toimintaohjeista. Yhteydenpito tapahtui sähköpostitse ja puhelimitse. Heidän kommenttiansa perusteella joitakin kohtia muutettiin. (Henkilökohtaiset tiedonannot. Viitattu 4.4, 5.4, 12.4 ja 13.4.2011.)

Erityisesti maahanmuuttajia koskevien lakitekstin selkokieliseksi muuntaminen todettiin varsin haasteelliseksi tehtäväksi, jopa alan ammattilaisille. Viranomaisilta saadun palautteen perusteella muun muassa eri maista ja eri syistä maahan muuttaneiden oleskelulupamenettelyä käsitteleviä kohtia karsittiin ja yksinkertaistettiin oppaassa.

10.1 Oma arviointi oppaasta

Oppaan suunnittelu ja toteutus etenivät prosessinomaisesti, ja tietoni maahanmuuttajaoppaan taustalla olevista aihealueista laajenivat vähitellen eri tietolähteistä saadun informaation perusteella.

Keskustelut maahanmuuttajien, työelämän edustajien ja paikallisten viranomaisten kanssa antoivat kaikki oman näkökulmansa aiheisiin. Näitä itse koettuja; kuultuja ja nähtyjä, maahanmuuttoon liittyviä asioita, oli hyvä peilata kirjallisuudesta saatuun tietoon kyseisistä aiheista.

Tämän työn suunnittelu ja toteutus antoivat minulle mahdollisuuden käyttää niitä tietoja, taitoja ja valmiuksia, joita elämän ja opiskelun myötä on ollut mahdollisuus oppia. Oppaan ulkoasun suunnittelussa sain käyttää omaa luovuuttani, aina siihen saakka, kunnes omat teknisen osaamisen ja käytettävissä olevien laitteiden rajat tulivat vastaan.

Pääpiirteissään arvioisin oppaan valmistumista eräänlaisena, omakohtaisena, saavutettuna tavoitteena, samalla kun se on ollut myös tässä opiskelussa oleellinen osatavoite. Oppaan todellinen toimivuus tulee esiin vasta, kun opas pääsee paikallisten maahanmuuttajien jokapäiväiseen käyttöön, arjen työkaluksi.

11 MAAHANMUUTTAJILLE SUUNNATTU ARVIOINTIKYSELY

Oppaan sisältöä ja ulkoasua arvioitiin paikallisille maahanmuuttajille suunnatulla lomakekyselyllä maaliskuussa 2011. Kyselyn avulla haluttiin saada esiin maahanmuuttajien mielipiteitä ja arviointia oppaan sen hetkisestä tulostusversiosta.

Kyselylomakkeen kysymykset suunniteltiin kohderyhmälle. Kysymykset olivat selkeitä ja yksinkertaisia (ks. liite 3). Lomakkeessa käytettiin pääasiallisesti valmiita vastausvaihtoehtoja sisältäviä kysymyksiä. Valmiit vastausvaihtoehdot ”kyllä”, ”ei” ja ”en osaa sanoa” aseteltiin järjestykseen, jota KvaliMOTV:n menetelmäopetuksen verkkosivustolla kehoitetaan suosimaan. (Menetelmäopetuksen verkkosivusto. KvaliMOTV.)

”En osaa sanoa” -vaihtoehto asetettiin viimeiseksi, koska keskelle sijoitettuna kyseinen vastausvaihtoehto valitaan KvaliMOTV:n menetelmäopetussivuston mukaan herkästi useammin. Osaan kysymyksistä jätettiin avoin vastaustila, vastaajan omien mielipiteiden ja ehdotusten esittämistä varten.

Lomakkeen pituus rajoitettiin yhteen sivuun, koska pitkät kyselylomakkeet saattavat heikentää vastaamisintoa ja kysymysten sisältöön keskittymistä. Tämä seikka korostuu kyselyn kohderyhmän koostuessa maahanmuuttajista, tai henkilöistä, joiden suomen kielen ymmärrys ja ilmaisu on muusta syystä puutteellista.

11.1 Lomakekyselyn toteutus

Kohderyhmä valittiin harkinnanvaraisesti. Kauhajoella sijaitsevaan kansainvälisyyskeskus Inkaan kutsuttiin kirjeitse paikallisia maahanmuuttajia maaliskuussa 2011. Kutsussa kerrottiin, että tilaisuuden aiheena on maahanmuuttajaoppaan arviointi (ks. liite 2).

Tilaisuuteen saapui pääasiassa vietnamilaisia maahanmuuttajia, jotka ovat suurin yksittäinen, työperäinen maahanmuuttajaryhmä Suupohjassa. Paikalla oli 14 maahanmuuttajaa, joista miehiä oli 5, naisia 5 ja alle kouluikäisiä lapsia 4. Aikuiset olivat iältään nuoria työkäisiä, noin 20–40-vuotiaita. Osa heistä oli työssäkäyviä, osa työttömiä ja osa koulutuksessa olevia. Osa oli perheellisiä, osa perheettömiä. Osa arviointitilaisuuteen saapuneista maahanmuuttajista oli oleskellut Suupohjassa runsaat kaksi vuotta, osa oli tullut Suomeen ja Suupohjaan vasta muutama kuukausi aiemmin.

Paikalla oli myös vietnamilaissyntyinen, pitkään Suomessa asunut henkilö, joka toimi tulkkina. Kyselyn alustuksena läsnä oleville maahanmuuttajille kerrottiin heidän äidinkielellään opinnäytetyönä tehdystä oppaasta ja siitä miksi heidän arviointinsa siitä on tärkeää.

Arvioitavasta oppaasta oli tulostettu valmiiksi useita kappaleita, ja paikalla olleet maahanmuuttajat saivat tutustua oppaan sisältöön rauhassa noin tunnin ajan. Sen jälkeen tulkkina toiminut henkilö käänsi ja luki jokaisen kysymyksen ääneen vietnamiksi. Jokaisen kysymyksen kääntämisen jälkeen vastaajille annettiin riittävästi aikaa pohtia vastauksiaan. Vastaukset sai kirjoittaa lomakkeelle halumallaan kielellä.

Vastauslomakkeissa ei kysytty vastaajan nimeä, sukupuolta tai ikää henkilöiden tunnistettavuuden estämiseksi. Täytetyt vastauslomakkeet palautettiin kokoon-tumistilaan sijoitettuun, suljettavaan postilaatikkoon.

11.2 Lomakekyselyn tulokset

Vastauslomakkeita palautettiin arviointitilaisuuden päätyttyä yhteensä 10 kappaletta. Vastausprosentti oli 100 %, koska kaikki paikalla olleet aikuiset maahanmuuttajat vastasivat lomakekyselyyn.

Suurin osa, eli seitsemän vastaajaa kymmenestä, oli kirjoittanut vastaukset avoimiin kysymyksiin vietnamin kielellä, yksi englannin ja kaksi suomen kielellä.

Paikalla ollut tulkkina toiminut henkilö käänsi vietnaminkieliset vastaukset suullisesti suomen kielelle, ja minä litteroin ne paperille sana sanalta myöhempää analysointia varten.

11.2.1 Oppaan tekstin selkeys

Kysymyksessä numero 1 kysyttiin maahanmuuttajien mielipidettä arvioitavan oppaan tekstin selkeydestä. Vaihtoehtoja ”kyllä”, ”ei” ja ”en osaa sanoa” kaikki kymmenen kymmenestä, eli 100 % vastaajista, vastasivat ”kyllä”.

11.2.2 Kuvat, logot ja symbolit

Kysymyksessä numero 2 kysyttiin, selkeyttävätkö oppaassa käytetyt kuvat, logot ja symbolit oppaan sisältöä. Tähän kysymykseen 9 vastaajaa kymmenestä, eli 90 %, vastasi ”kyllä”. Yksi vastaaja, eli 10 %, vastasi ”ei”.

11.2.3 Oppaan sisältö

Kysymyksessä numero 3 kysyttiin vastaajien mielipidettä siitä, käsitelläänkö oppaassa oikeita asioita, eli niitä, joita maahanmuuttaja tarvitsee tulleessaan Suupohjaan. Kymmenestä vastaajasta yhdeksän, eli 90 % vastasi ”kyllä”. Yksi, eli 10 %, vastasi ”en osaa sanoa”.

11.2.4 Oppaan sisällön ymmärrettävyys

Kysymyksessä numero 4 haluttiin selvittää vastaajien mielipiteitä siitä, onko asiat esitetty oppaassa ymmärrettävästi. Kaikki kymmenen vastaajaa, eli 100 % vastaajista, olivat sitä mieltä, että asiat oppaassa on esitetty ymmärrettävästi.

11.2.5 Oppaan hyödyllisyys

Kysymyksessä numero 5 kysyttiin vastaajien mielipidettä siitä, olisiko heitä itseään hyödyttänyt tällainen opas heidän juuri muutettuaan Suupohjaan.

Tähän kysymykseen vastasi ”kyllä” 7 vastaajaa kymmenestä, eli 70 %. ”Ei” vastasi yksi vastaaja, eli 10 % ja kaksi vastaaja, eli 20 %, vastasi ”en osaa sanoa”.

11.2.6 Oppaan suositteleminen

Kysymyksessä numero 6 haluttiin saada selville vastaajien mielipide siitä, suosittelevatko he tällaista opasta Suupohjaan tuleville maahanmuuttajille.

Tästä olivat kaikki vastaajat samaa mieltä, eli kymmenen vastaajaa kymmenestä, eli 100 % vastaajista, oli vastannut ”kyllä”.

11.2.7 Oppaassa onnistuneet asiat

Kysymys numero 7 oli avoin kysymys, jossa haluttiin saada selville, mitkä asiat oppaassa ovat vastaajien mielestä onnistuneet. Tähän kysymykseen 7 vastaajaa kymmenestä, eli 70 %, vastasi: ”Kaikki asiat ovat oppaassa hyvin onnistuneet”. Yksi, eli 10 %, vastasi:

Asiat ovat riittävän hyvin onnistuneet.

Kaksi vastaajaa toi esiin asioita, jotka olivat heidän mielestään onnistuneet oppaassa hyvin:

Kuvat ja tieto ovat hyvät. Hyvä, kun oppaassa on yhteystiedot ja osoitteet eri palveluihin. Haluaisin, että jokainen Suupohjaan tuleva maahanmuuttaja saisi tällaisen oppaan.

Oleskelulupaa ja oleskeluoikeutta koskeva kohta on hyvä, Myös Kela-kortti on hyvä aihe.

11.2.8 Muutosehdotuksia oppaaseen

Kysymyksessä numero 8 kysyttiin, miten vastaajat haluaisivat muuttaa oppaan sisältöä. Haluaisivatko he lisätä siihen tai poistaa siitä jotakin. Tähän kysymykseen 8 vastaajaa kymmenestä, eli 80 % vastaajista, vastasi:

Ei tarvitse muuttaa mitään. Kaikkea on tarpeeksi.

Yksi vastaaja kymmenestä oli tuonut esiin omia ajatuksiaan seuraavasti:

On aika hyviä neuvoja ja ohjeita, mutta saisi olla lisää tietoa harrastuspaikoista ja kulttuurista Suupohjassa.

11.3 Tulosten tulkinta ja johtopäätökset

Ensinnäkin on todettava, että tämän kyselytutkimuksen tulosten perusteella ei voi tehdä laajasti yleistettäviä johtopäätöksiä, koska empiirisen osuuden kohde-ryhmä ei ollut tilastollisesti edustava. Kyselyn kautta saatu tieto on paikallista, ja henkilöiden yksilöllisiin merkityksenantoihin perustuvaa. Kyselyn tuloksia voidaan kuitenkin tulkita, ja niiden perusteella voidaan tehdä joitakin johtopäätöksiä.

Kysymysten avulla haluttiin saada tietoa maahanmuuttajien mielipiteistä oppaan tulostetusta paperiversiosta. Lomakkeen kysymykset voidaan jakaa kolmeen ryhmään: oppaan ulkoasuun ja sisältöön kohdistuviin vaihtoehtokysymyksiin sekä avoimiin kysymyksiin. Avoimissa kysymyksissä haluttiin saada selville vastaajien mielestä oppaassa hyvin onnistuneita asioita sekä saada esiin mahdollisia, oppaan sisältöön liittyviä muutosehdotuksia.

Yhteenvetona voidaan todeta, että oppaan ulkoiseen puoleen vastaajat olivat pääosin tyytyväisiä, mutta kysyttäessä oppaan sisällöstä, mielipiteissä tuli esiin hajontaa. Avoimiin kysymyksiin annetuissa vastauksissa esiin tuli vastaajien tyytyväisyys Kela-korttia ja oleskelulupaa, sekä yleisesti palveluiden yhteystieto- ja koskevaan informaatioon. Lisää kulttuuri- ja harrastustoimintaan liittyvää tietoa kaipasi yksi vastaaja.

Voi päätellä, että maahanmuuttaja alkaa kaivata enemmän harrastus- ja kulttuuritoimintaan liittyvää tietoa asuttuaan uudessa ympäristössä jo jonkin aikaa, ja kotoutumisprosessin edettyä.

11.4 Tutkimuksen luotettavuus

Arviointikyselyn luotettavuutta voidaan kuvata validiteetilla ja reliabiliteetilla. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, mittaavatko kysymykset niitä asioita, joita niiden on tarkoituskin selvittää. (Heikkilä 2001, 29–30.)

Mielipidemittauksissa käytetyt *samaa mieltä/eri mieltä* ja *kyllä/ei* – vaihtoehdot sisältävät usein taipumuksen sosiaaliseen suotavuuteen. Tällä tarkoitetaan sitä, että vastaajilla on taipumus valita annetuista vaihtoehdoista se, jota he arvelevat kyselyssä odotettavan. Maahanmuuttajien vastauksissa saattaa korostua tyytyväisyys heille tarjottuihin palveluihin uudessa asuinmaassaan.

Vastaajat pyrkivät myös yleensä saamaan vastauksiinsa loogisuutta. Lomakkeen lopussa olevien kysymysten vastauksiin voi osaltaan vaikuttaa se, miten edellisiin kysymyksiin on vastattu. (Heikkilä 2001, 53)

Edellä mainitut seikat ovat saattaneet vaikuttaa tämän arviointikyselyn validiteettiin.

Arviointikyselyn reliabiliteetilla tarkoitetaan sitä, kuinka samanlaisia tai toisistaan poikkeavia vastauksia saadaan, jos kysely toistetaan. Tämän kyselyn kohdalla voidaan olettaa, että samalle kohderyhmälle toistettuna kyselyn vastaukset eivät ainakaan pienellä aikajanelalla merkittävästi muuttuisi. Todennäköisesti kyselyn reliabiliteetti olisi melko hyvä. Mikäli sama kysely suoritettaisiin juuri Suupohjaan muuttaneista maahanmuuttajista koostuvalle maahanmuuttajaryhmälle, voisivat vastaukset poiketa tässä kyselyssä saaduista vastauksista.

Kyselytutkimuksen kohderyhmä koostui maahanmuuttajista, joista suurin osa oli asunut Suupohjassa jo runsaat kaksi vuotta. Kotoutumisprosessin pituus on

yksilökohtainen, mutta jo muutaman vuoden maassa asumisen jälkeen maahanmuuttajan saattaa olla vaikea palauttaa mieleen ja eritellä maahanmuuton ensivaiheen opastuksen tarvetta.

Oppaan arvioimistilanteessa vastaajat tutustuivat oppaaseen runsaan tunnin ajan. Sen perusteella annettua arviointia voisikin kutsua eräänlaiseksi suuntaa antavaksi esiarvioinniksi oppaan sen hetkisestä tulostusversiosta. Tällä yksittäisellä kyselytutkimuksella ei pyritty saamaan syvällistä, oppaan kokemusperäiseen käyttöön perustuvaa tietoa.

Jatkotutkimushaasteeksi nouseekin tämän kyselyn toistaminen tai kokonaan uuden arviointikyselyn suorittaminen, kun oppaan eri kielille käännettyjen versioiden käyttökelpoisuutta on voitu testata seudun maahanmuuttajien arjessa.

11.5 Tulosten vertailua aiempiin tutkimuksiin

Etelä-Pohjanmaan alueella on viime vuosina tehty erilaisissa hankkeissa tutkimuksia, joiden tarkoitus on ollut selvittää maahanmuuttajien kotoutumiseen vaikuttavia tekijöitä.

Etelä-Pohjanmaan liiton vuosina 2009–2010 toteuttamassa moniosaisessa selvityksessä Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut, Mervi Lehtola on selvittänyt julkisen palvelujärjestelmän toimivuutta Etelä-Pohjanmaalla (Lehtola 2009–2010). Eräänä keskeisenä tuloksena Lehtola tuo esiin selkokielisten oppaiden tarpeen seudun maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi. Lehtolan mukaan myös alueella aiemmin tehdyissä selvityksissä on todettu maahanmuuttajien tietoisuuden tarjolla olevista palveluista jäävän usein varsin pinnalliseksi. (esim. Lehtola 2010, 14; Häkkinen 2009, 57–61; Saartenoja ym. 2009, 90–91).

Loppuraportissaan (2010) Lehtola viittaa myös tähän, juuri opinnäytetyönä valmistuneeseen, Suupohjan seudun maahanmuuttajaoppaaseen seuraavasti:

”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -perehdytyspaketin laadinta onkin käynnistetty alkuvuodesta 2010.

12 YHTEENVETO JA POHDINTA

12.1 Pohdinta opinnäytetyöprosessista

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvissä käytännön asiantuntija-tehtävissä (Asetus ammattikorkeakouluopinnoista 256/1995 § 7 mom. 5).

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyön tulee osoittaa ulkopuolisille, että tekijällä on tietyt tiedot ja taidot. Tason saavuttaminen ei tapahdu nopeasti, vaan oppiminen kehittyy suhteellisen hitaasti, prosessina.

Näin tapahtui minullekin. Opinnäytetyö on ollut prosessi, samoin oppiminen. Asiat eivät kaikissa prosessin vaiheissa edenneet toivotulla tavalla ja vauhdilla. On kuitenkin huomioitava, että opinnäytetyön ollessa hankeyhteistyö, on hyväksyttävä myös muutokset, joita prosessin kuluessa väistämättä tapahtuu. Ne voivat koskea työn aikataulua, sisältöä ja muita työn etenemiseen vaikuttavia tekijöitä. Hankeyhteistyössä vastuuhenkilöiden vaihtuminen kesken prosessia vaikuttaa omalla tavallaan yhteistyökuvioihin. Lisäksi produktion tekemisessä tarvitaan yhteissuunnittelun lisäksi aikaa vapaaseen luovaan työhön, kuten Diakin opinnäytetyön ohjeissakin todetaan. (Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä 2007, 32.)

Samassa ohjeistuksessa todetaan myös, että opiskelijoiden tulisi saada ohjausta myös valitun julkaisutavan menetelmissä. On todettava, että opasta yksin työstäessäni koin monta haastavaa ja aikaa vievää vaihetta, kun tietotaito ei aina riittänyt teknisten seikkojen hallintaan. Voin yhtyä seuraavaan kommenttiin, joka on poimittu kirjasta Hankkeesta julkaisuksi (Vanhanen-Nuutinen & Lambert 2005, 142):

Vain alituisella harjoittelulla, kurinalaisella tekemisellä ja iloisella ihmettelyllä kehittyvät taidoiksi ihmisen piilossa olevat toiminnalliset edellytykset. Asiat, jotka on opittava tekemään, opitaan tekemällä niitä.

Tämän opinnäytetyön toteuttaminen on laajentanut ja syventänyt tietämystäni maahanmuuttajatyöstä ja erityisesti Etelä-Pohjanmaan ja Suupohjan seudun työperäisestä maahanmuutosta. Yhteistyö ja yhteydenpito alueen viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa on avannut uusia puolia maahanmuuttajatyöstä. Omakohtainen osallistuminen maahanmuuttajatyön puitteissa toteutettuihin monikulttuurisiin tapahtumiin (esim. joulujuhlat, avointen ovien päivät, vietnamilainen päivällinen, seminaarilaisuudet, yms.) sekä tutustuminen alueen maahanmuuttajiin on tiedon karttumisen ohessa avartanut ja rikastuttanut elämää.

12.2 Ajatuksia maahanmuuttajatyöstä

Maahanmuuttajien määrä on viime vuosina tasaisesti kasvanut Etelä-Pohjanmaalla ja Suupohjassa. Silti maahanmuuttajien suhteellinen osuus väestöstä on tällä alueella pieni verrattuna maan keskiarvoon. Myös koko Suomessa maahanmuuttajien määrä on pieni maailmanlaajuisesti ajatellen.

Tulevaisuus näyttää, mihin suuntaan työperäinen ja humanitäärinen maahanmuutto kehittyvät valtakunnallisesti ja alueellisesti. Laman vaikutukset voivat vaikuttaa myös kuntien halukkuuteen osallistua erilaisten maahanmuuttohankkeiden rahoitukseen. Toisaalta uudistettu laki kotoutumisen edistämisestä velvoittaa kuntia panostamaan kaikkien maahanmuuttajien kotoutumiseen. Myös työperäisillä maahanmuuttajilla on uuden lain myötä oikeus kotoutumissuunnitelmaan.

Tulevaisuuden haaste on vastata tasapuolisesti kaikkien maahanmuuttajaryhmien tarpeisiin niin Suupohjassa kuin muuallakin Suomessa. Olisi ennakoitava humanitaarisen maahanmuuton lisääntyminen myös niillä alueilla, joilla on keskitytty työperäisten maahanmuuttajien kotouttamiseen. Kaikkia maahanmuuttajaryhmiä tulisi kohdella tasa-arvoisesti kantaväestön ja päättäjien taholta; niin paikallisesti, valtakunnallisesti kuin maailmanlaajuisestikin.

Kansainvälistyminen asettaa haasteita myös Suomen evankelisluterilaiselle kirkolle. Maahanmuuttajien parissa tehtävä työ on haaste erityisesti paikallisseurakunnille. Seurakunnissa tulisi pohtia maahanmuuttajatyön merkitystä ja niitä keinoja, joita seurakunnalla on maahanmuuttajien kohtaamiseen. Tätä työtä pitäisi tehdä, vaikka maahanmuuttaja kuuluisi eri uskontokuntaan.

Samalla olisi tärkeä kuunnella maahanmuuttajia ja tehdä työtä heidän ehdoiltaan.

12.3 Jatkotutkimusaiheita

Tässä opinnäytetyössä on keskitytty Suupohjan alueen työperäiseen maahanmuuttoon. Produktiona toteutetun ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!” -oppaan aihealueita rajattaessa päätettiin keskittyä työikäisten ja siitä nuorempien maahanmuuttajien palveluihin. Kaikki kuitenkin ikääntyvät ja vammautuminen ja sairastuminen voi kohdata niin valtaväestöä kuin maahanmuuttajakin.

Haastavaksi jatkotutkimusaiheeksi nousikin tämän opinnäytetyöprosessin aikana palveluoppaan toteuttaminen alueen ikääntyville ja myös muille erityisiä palveluja tarvitseville maahanmuuttajille.

Prosessin loppuvaiheessa jatkotutkimushaasteeksi nousi myös uuden kyselytutkimuksen tekeminen seudun maahanmuuttajille, kun tämän valmistuneen oppaan eri kielille käännettyjen versioiden käyttökelpoisuutta on voitu testata seudun maahanmuuttajien arjessa.

Olisi myös mielenkiintoinen haaste kartoittaa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon työntekijöiden suhtautumista maahanmuuttajiin ja maahanmuuttajatyöhön. Miten moni maahanmuuttaja työllistyy seurakuntiin? Myös sen tutkiminen, mitä maahanmuuttajat itse odottavat paikallisseurakunnilta, olisi kiintoisaa.

Kun maahanne tulee muukalaisia asumaan keskuudessanne, älkää sortako heitä. Kohdelkaa joukossanne asuvia siirtolaisia ikään kuin he olisivat heimolaisianne, ja rakastakaa heitä kuin itseänne. (3. Moos. 19:33–34.)

LÄHTEET

Julkaistut lähteet

Asetus ammattikorkeakouluopinnoista 256/1995, 3.3.1995.

Askola, Irja. 2002. Kansainvälinen vastuu. Teoksessa Riitta Helosvuori, Esko Koskenvesa, Pauli Niemelä & Juhani Veikkola (toim.) Kirjapaja Oy: Helsinki, 157–170.

Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma 2009.
Etelä-Pohjanmaan liitto. Julkaisu A 28.

Ehdotus työntekijöiden oleskelulupajärjestelmän uudistamisesta lausuntokierrokselle. Sisäasiainministeriö.
<http://www.intermin.fi/intermin/bulletin.nsf/PFBD/9D30F3F29F702550C2257474003D6F18>.

Etelä-Pohjanmaa ennakointiportaali. Pohjanmaan liitto.
http://etelapohjanmaa.fi/ennakointi/?page_id=3&lang=fi

Etelä-Pohjanmaan liitto: Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelma.
http://www.epliitto.fi/upload/files/kv_toimintaohjelma.pdf.

Etelä-Pohjanmaan TE-keskuksen alueellinen työlupalinjaus.
Gummerus Kirjapaino Oy.

Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma, 19.10.2006.

Heikkilä, Tarja 2001. Tilastollinen tutkimus.

Hiltunen, Pekka. 2005. Uskontojen välinen kohtaaminen – suuntaviivoja. Suomen evankelis-luterilainen kirkko: Kirkon lähetystyön keskus

Hirsjärvi, Sirkka; Remes, Pirkko ja Sajavaara, Paula 2004.
Tutki ja kirjoita. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

Häkkinen, Anne (2009). Maahanmuuttajien terveyspalvelutarpeeseen vastaaminen Etelä-Pohjanmaalla. Siirtolaisinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia, no 3.

Ilkka-lehti. Maakuntasivut. ”Joka sadas eteläpohjalainen tulee ulkomailta.” 14.5. 2011.

Jämsä, K. ja Manninen, E. 2000. Osaamisen tuotteistaminen sosiaali- ja terveysalalla. Vantaa, Tummuvuoren kirjapaino Oy

- Jääskeläinen, Ilkka. 2002. Diakoniatoiminnan muodot.
Teoksessa Riitta Helosvuori, Esko Koskenvesa,
Pauli Niemelä & Juhani Veikkola (toim.)
Kirjapaja Oy. Helsinki, 192–232.
- Kansan kirkosta kansojen kirkoksi. 1999. Kirkkohallituksen asettaman
monikulttuurisuustyöryhmän mietintö. Suomen evankelis-
luterilaisen kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 1999:2.
- Kauhajoen seudun maahanmuuttostrategia 2008.
http://www.kauhajoki.fi/site?node_id=596.
- Kuntaliiton tiedotuslehti 2010/ 3.
- Kuokkanen, Ritva; Kiviranta, Mervi; Määttänen, Jukka ja
Ockenström, Leena, 2007. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä.
Opas opinnäytetöitä varten. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Laki kotoutumisen edistämisestä 30.12.2010; no: 1386.
Suomen säädöskokoelma.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2010/20100185.pdf>
- Lehtola, Mervi (2010). ”Pitäisi ajatella heitä ihmisinä.”
Julkinen palvelujärjestelmä ja maahanmuuttajat -pilottikokeilun
loppuraportti. Kehittyvät kuntapalvelut -hanke.
Etelä-Pohjanmaan liitto 2010
- Leskelä Leela ja Virtanen Hannu (toim.) 2006. Toisin sanoen.
Oppimateriaalikeskus Opik. Kehitysvammaliitto ry.
Gummerus Kirjapaino Oy.
- Mantere, Saku; Hämäläinen, Virpi; Aaltonen, Petri; Ikävalko, Heini &
Teikari, Veikko 2003. Organisaation strategian toteuttaminen:
Suunnitelmista käytäntöön. Helsinki, Edita.
- Menetelmäopetuksen verkkosivusto. KvaliMOTV
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/>
- Opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivut.
http://www.minedu.fi/OPM/EU-asiat/EU-rakennerahastot/ohjelmakausi_2007-2013/?lang=fi
- Raamattu. 1992. Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen
vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki.
- Räty, Minttu 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Tammi, Tampere.

Saartenoja, Antti; Träsk, Maarit; Tantarimäki, Sami ja Mattila, Markku 2009. Maaseudun maahanmuuttajat. Kokemuksia työperäisestä maahanmuutosta Etelä-Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen maaseudulla. Rularia-instituutti. Raportteja 41.

Selkokeskuksen verkkosivut.

<http://www.papunet.net/selkokeskus/teoriaa/julkaisut.html>

Suomen Kuntaliiton maahanmuuttopoliittiset linjaukset 2004.
Suomen Kuntaliitto.

Suomen perustuslaki (731/1999).

Suupohjan työllisyysstrategia 2007–2013.

Tammi, Ari (toim.) 1998. Vieraita ja muukalaisia.

Kirkko monikulttuurisessa yhteiskunnassa. Helsingin hiippakunnan synodaalikirja. Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli. Kirjapaja, Helsinki.

Tilastokeskus, väestötilastot.

Toikkanen, R. 2003. Tyylikäs julkaisu. Painotyön ja verkkosivujen suunnittelu ja toteutus. Helsinki, Edita Prima Oy.

Työperusteisen maahanmuuton ja kotouttamisen kehittäminen.

Sisäasiainministeriön julkaisu 2010.

www.intermin.fi/alpo ja www.intermin.fi/matto

Työvoiman maahanmuuton edistämisen yhteistyömuodot lähtömaiden kanssa. Hankkeen loppuraportti. Sisäasiainministeriön julkaisuja 31/2008.

Työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelma. Hankkeen loppuraportti. Sisäasiainministeriön julkaisuja 16/2009, 30.4.2009.

Vanhanen-Nuutinen, Liisa ja Lambert, Pirjo (toim.) 2005.

Hankkeesta julkaisuksi. Kirjoittaminen ammattikorkeakoulun ja työelämän kehityshankkeissa. Edita-Prisma Oy. Helsinki.

Virtanen, Hannu 2009. Selkokielen käsikirja. Oppimateriaalikeskus Opike. Kehitysvammaliitto ry. Esa Print Oy, Tampere.

Voiko sitoutumista siirtää? Etelä-Pohjanmaan ja Vietnamin välisen työvoiman maahanmuuttoprosessin ja sen luoman toimintamallin siirrettävyyden arviointi. Loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriö. Joulukuu/ 2009.

Väestörekisterikeskus. Tilastot ulkomaan kansalaisista. 31.1.2009. ja 31.12.2010.

Julkaisemattomat lähteet

- ESR – projektisuunnitelma. ”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”
Euroopan Sosiaalirahaston osittain rahoittamat projektit.
Ohjelmakausi 2007–2013.
- Lehtola, Mervi. (2009a). Henkilöstön näkemysten kartoittaminen:
Julkinen palvelujärjestelmä ja maahanmuuttajat -pilottikokeilun
I väliraportti. 15.9.2009. Julkaisematon lähde.
- Lehtola, Mervi. (2009b). Sidosryhmien näkemysten kartoittaminen:
Julkinen palvelujärjestelmä ja maahanmuuttajat -pilottikokeilun.
II väliraportti. 17.12.2009. Julkaisematon lähde.
- Martikainen, Tuomas. Luento "Mopedin matkassa" -seminaarissa,
Turussa 24.1.2006.
- Suomen Kuntaliitto. Maahanmuutto-osasto. Luentomateriaali.
Painettu 28.1.2010.
- Wikman-Immonen, Anu. Suomen Kuntaliiton erityisasiantuntija.
Luento Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut -seminaarissa,
Kauhajoella 23.3.2010.

Henkilökohtaiset tiedonannot

- Alarotu, Sarita; toimiston johtaja, Kansaneläkelaitos, Kauhajoki.
Keskustelu. Viitattu 12.4.2011.
- Autio, Sirpa; sihteeri, Kauhajoen kaupunki.
Sähköpostiviestit. Viitattu 28.3 ja 18.4.2011.
Tulosteet tekijän hallussa.
- Hauta-Heikkilä, Maija; potilasasiamies Suupohjan liikelaitoskuntayhtymä.
Keskustelu. Viitattu 10.3.2010.
- Dahlgren, Päivi; kunnan päivähoitohjaaja, Isojoki.
Keskustelu. Viitattu 10.3.2010.
- Kultalahti-Väljä, Maarit; maahanmuuttoasioista vastaava virkailija,
Seinäjoen poliisi. Puhelinkeskustelu ja sähköpostiviestit.
Tulosteet tekijän hallussa. Viitattu 4.4 ja 5.4.2011.
- Latikka, Carita; Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä.
Keskustelu ja sähköpostiviestit. Tulosteet tekijän hallussa.
Viitattu 24.01.2011.

- Lehtola, Mervi; projektipäällikkö; Kehittyvät kuntapalvelut – hanke.
Etelä-Pohjanmaan liitto. Puhelinkeskustelu ja sähköpostiviestit.
Tulosteet tekijän hallussa. Viitattu 12.2 ja 23.2.2010.
- Leskelä, Leealaura; Selkokeskus, Kehitysvammaliitto ry. Puhelinkeskustelu ja
sähköpostiviestit. Tulosteet tekijän hallussa. Viitattu 31.5 ja
8.6.2011.
- Luoma, Ritva-Liisa ja Saarimäki, Helena; Seinäjoen maistraatti.
Sähköpostiviestit. Tulosteet tekijän hallussa. Viitattu 12.4 ja
13.4.2011.
- Miilunpohja, Helena; toimistovirkailija, Kauhajoen poliisi. Keskustelu.
Viitattu 12.4.2011.
- Nuuttila, Kari; Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän johtaja.
Sähköpostiviestit. Viitattu 3.2.2010 ja 28.3.2011.
- Ojala, Maarit; Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä.
Puhelinkeskustelu ja sähköpostiviestit. Tulosteet tekijän hallussa.
Viitattu 10.11.2010.
- Prisada, Giuliano; projektipäällikkö. Maahanmuuttoprojekti ERKKI.
Maahanmuuttajien ohjauskeskus, Seinäjoki. Sähköpostiviestit.
Tulosteet tekijän hallussa. Viitattu 3.2 ja 12.2.2010.
- Rantakoski, Tiina; seututiedottaja, Suupohjan seutukunta.
Sähköpostiviestit ja keskustelu. Tulosteet tekijän hallussa.
Viitattu 29.4.2011.
- Uusitalo, Sanna; Suupohjan Elinkeinotoimen Kuntayhtymä;
”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”-projektin projektipäällikkö.
Keskustelut ja sähköpostiviestit vuosina 2009–2011.
Tulosteet tekijän hallussa.
- Wideroos, Raija; maahanmuuttoasioista vastaava työvoimaneuvoja,
Suupohjan TE-toimisto. Keskustelu. Viitattu 12.4.2011.

LIITTEET

LIITE 1. Sopimus opinnäyteyhteistyöstä

SOPIMUS OPINNÄYTEYHTEISTYÖSTÄ

Opinnäytetyön nimi:

***”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”
Opas Suupohjan seudun maahanmuuttajille.***

Hankkeen toimeksiantaja:

***”Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!”-projekti
Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä; SEK.
Teknologiapuisto 1
61800 Kauhajoki***

Yhteyshenkilö:

***projektipäällikkö/
maahanmuuttokoordinaattori
Sanna Uusitalo
s-posti: sanna.uusitalo@suupohja.fi***

Opiskelija:

***Riitta Mäkelä
s-posti: riitta.makela@student.diak.fi***

Tutkintonimike:

***Sosionomi (AMK)
+ diakonin virkakelpoisuus***

Oppilaitos:

***Diakonia-ammattikorkeakoulu
Diak Länsi Pori
Metsämiehenkatu 2
28500 Pori***

Opinnäytetyön ohjaaja oppilaitoksessa:

Risto Koivumäki

Opiskelija sitoutuu vaitiolovelvollisuuteen ja käyttämään toimeksiantajalta saamaansa aineistoa ja yksilöityjä tietoja vain sovittuun tarkoitukseen. Opiskelija sitoutuu toimittamaan valmiin opinnäytetyön toimeksiantajalle ja mahdollisuuksien mukaan esittelemään opinnäytetyön tuloksia toimeksiantajalle. Tämä sitoumus on voimassa opinnäytetyön valmistumisen jälkeenkin.

Toimeksiantaja sitoutuu mahdollistamaan aineiston hankinnan ja opastamaan opinnäytetyöhön liittyvissä ammatillisissa kysymyksissä. Toimeksiantaja sitoutuu korvaamaan opinnäytetyöstä aiheutuvia kustannuksia sopimuksen mukaan.

Toimeksiantaja voi purkaa sopimuksen, mikäli opinnäytetyö keskeytyy opiskelijasta johtuvasta syystä. Opiskelija voi purkaa sopimuksen, mikäli opinnäytetyön tekeminen on mahdotonta aineiston saannin ehtyessä tai muusta pakottavasta syystä. Jos opinnäytetyö purkautuu, opinnäyteaineisto palautetaan toimeksiantajalle.

Tätä sopimusta on tehty kolme samansisältöistä kappaletta, yksi toimeksiantajalle, yksi opiskelijalle ja yksi Diakonia-ammattikorkeakoululle.

Kauhajoella marraskuun 18. p:nä 2009.

Risto Kuutti
*** Elinkeinojohtaja**
Suupohjan elinkeinotoimen
kuntayhtymä; SEK

Sanna Uusitalo
***Projektipäällikkö/**
maahanmuutto-
koordinaattori

Riitta Mäkelä
***Opiskelija;**
Porin Diakonia-
ammattikorkeakoulu

LIITE 2. Kutsu oppaan arviointitilaisuuteen

Kansainvälisyyskeskus INKA

Tervetuloa tutustumaan ja arvioimaan uutta
Maahanmuuttajaopasta!

Opiskelija Riitta Mäkelä kertoo oppaasta.

29.3.2011

klo 17.00- 19.00

Tervetuloa!

Logistia

Teknologiapuisto 1, Kauhajoki

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

LIITE 3. Arviointikyselyn mallilomake

PALAUTEKYSELY SUUPOHJAN MAAHANMUUTTAJILLE SUUNNATUSTA OPPAASTA

(Rastita mielestäsi sopivin vastausvaihtoehto!)

1. *Onko oppaan ulkoasu ja teksti mielestäsi selkeää?*

Kyllä Ei En osaa sanoa

2. *Selkeyttävätkö kuvat, logot ja symbolit oppaan sisältöä?*

Kyllä Ei En osaa sanoa

3. *Käsitelläänkö oppaassa mielestäsi niitä asioita, joita maahanmuuttaja tarvitsee tullessaan Suupohjaan?*

Kyllä Ei En osaa sanoa

4. *Onko asiat esitetty oppaassa ymmärrettävästi?*

Kyllä Ei En osaa sanoa

5. *Kun muutat Suupohjaan, olisiko tällaisesta oppaasta ollut sinulle hyötyä palveluiden löytymisessä?*

(=Omalle äidinkielellesi käännetystä oppaasta.)

Kyllä Ei En osaa sanoa

6. *Suosittelisitko tällaista opasta muille Suupohjaan tuleville maahanmuuttajille?*

Kyllä Ei En osaa sanoa

7. *Mitkä asiat oppaassa ovat mielestäsi onnistuneet?*

8. *Mitä oppaassa haluaisit muuttaa ja miten?*

(Voit jatkaa kirjoittamista paperin toiselle puolelle =>)

LIITE 4. Suupohjalainen; seudullinen tiedotuslehti kesäkuu/2011

Opas Suupohjan maahanmuuttajille ilmestynyt

Suupohjaan muuttaville ja alueella jo asuville maahanmuuttajille on ilmestynyt oma opas.

Oppaan on koonnut opinnäytetyönään isojoikinen **Riitta Mäkelä**. Opas on tehty osana Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymän hallinnoimaa, ESR- rahoitteista Tervetuloa kotiin, Suupohjaan! -hanketta.

Porin Diakonia-ammattikorkeakoulussa sosionomi-diakoniksi opiskeleva Mäkelä sai inspiraation oppaan tekemiselle suorittaessaan opintoihin kuuluvaa harjoittelua Kansainvälisyyskeskus INKAssa.

– Oppaalle oli maahanmuuttokoordinaattorin mukaan tarvetta ja olenkin iloinen, että opinnäytetyöni ei jää vain hyllyn koristeeksi vaan se on jotain oikeasti hyödyllistä ja tarpeellista”, toteaa Mäkelä.

Opas on tiivis ja informatiivinen, mutta kuitenkin selkeä ja selkokielen paketti. Sisällön rajaaminen oli haasteellinen työ.

– Ilman kunnollista rajausta opas olisi paisunut aivan mahdottomaksi, Mäkelä toteaa.

– Yhteistuumin maahanmuuttokoordinaattorin ja maahanmuuttajilta saadun palautteen perusteella sovimme mitä otetaan mukaan ja mitä joudutaan jättämään pois.

Aiheiden ja sisällön rajaamisen lisäksi myös asioiden esittäminen selkeässä ja yksinkertaisessa muodossa toivat haastetta työhön.

– Esimerkiksi tämä maahanmuuttoon liittyvä lakiviidakko on todellakin loputon suo, ja asia, joka asiaan vihkiytyneellekin on vaikea esittää yksinkertaisessa muodossa, Mäkelä huokaa.

Oppaan valmis tekstiversio kädessä on kuitenkin helppo hymyllä. Mäkelä kertoo toivovansa, että se löytää lukijansa, tulee käyttöön ja on näin työkaluna

helpottamassa maahanmuuttajien kotoutumisessa Suupohjaan.

Maahanmuuttajaopasta voi tiedustella maahanmuuttokoordinaattori Sanna Uusitalolta Kansainvälisyyskeskus INKAssa, Logistialta. ■

Yhteystiedot:

sanna.uusitalo@suupohja.fi
P. 046 8514 619

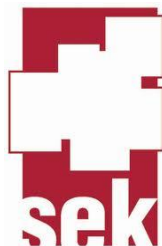
LIITE 5. OPINNÄYTETYÖN OSA 2
”TERVETULOA KOTIIN, SUUPOHJAAN!”
Opas Suupohjan seudun maahanmuuttajille.
Suomenkielinen tekstiversio oppaasta.

Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!

"Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!"

OPAS SUUPOHJAN SEUDUN MAANMUUTTAJILLE

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

SISÄLTÖ

LUKIJALLE.	4
SUUPOHJAN SEUTUKUNTA SUOMEN KARTALLA.	5
TERVETULO A SUUPOHJAAN!	6
MUUTTO SUOMEEN JA SUUPOHJAN ALUEELLE.	7 – 8
<i>Lähtömaiden ryhmittely.</i>	7
<i>Pohjoismaiden kansalaiset.</i>	7
<i>EU/ETA-maiden kansalaiset.</i>	7
<i>Muiden kuin pohjoismaiden tai EU/ETA-maiden kansalaiset.</i>	8
OLESKELULUPA.	8
<i>Oleskeluluvan tunnukset.</i>	9
MUUTTAESSASI SUUPOHJAAN, TOIMI NÄIN	10 – 11
MAISTRAATTI.	12
POLIISI.	13
POSTI.	14
KELA ELI KANSANELÄKELAITOS.	15 – 16
TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTO ELI TE- TOIMISTO.	17
VEROASIAT.	18
PANKKIASIAT.	19
MAAHANMUUTTAJILLE SUUNNATUT PALVELUT.	20
<i>Kansainvälisyyskeskus INKA.</i>	20
<i>Tulkkipalvelut.</i>	21
<i>Etelä-Pohjanmaan maahanmuuttajayhdistys.</i>	21
ASUMINEN SUUPOHJASSA.	22
<i>Asuntoja Suupohjan alueella.</i>	23
TERVEYDENHOITO- JA SOSIAALIPALVELUT SUUPOHJASSA.	24
<i>Lääkäreiden vastaanotto- ja päivystystoiminta</i>	25
<i>Hammaslääkäreiden vastaanotto- ja päivystystoiminta</i>	26
<i>Yksityiset terveyspalvelut.</i>	26
<i>Aikuissosiaalityö.</i>	27
<i>Terveystenhuollon sosiaalityö.</i>	28
<i>Apteekit Suupohjan alueella.</i>	29
<i>Kriisitilanteet ja hätänumerot.</i>	30
LAPSIPERHEIDEN PALVELUT SUUPOHJASSA.	31
<i>Äitiys- ja lastenneuvolat.</i>	31
<i>Lapsiperheiden sosiaalityö.</i>	31
<i>Lasten päivähoito.</i>	32

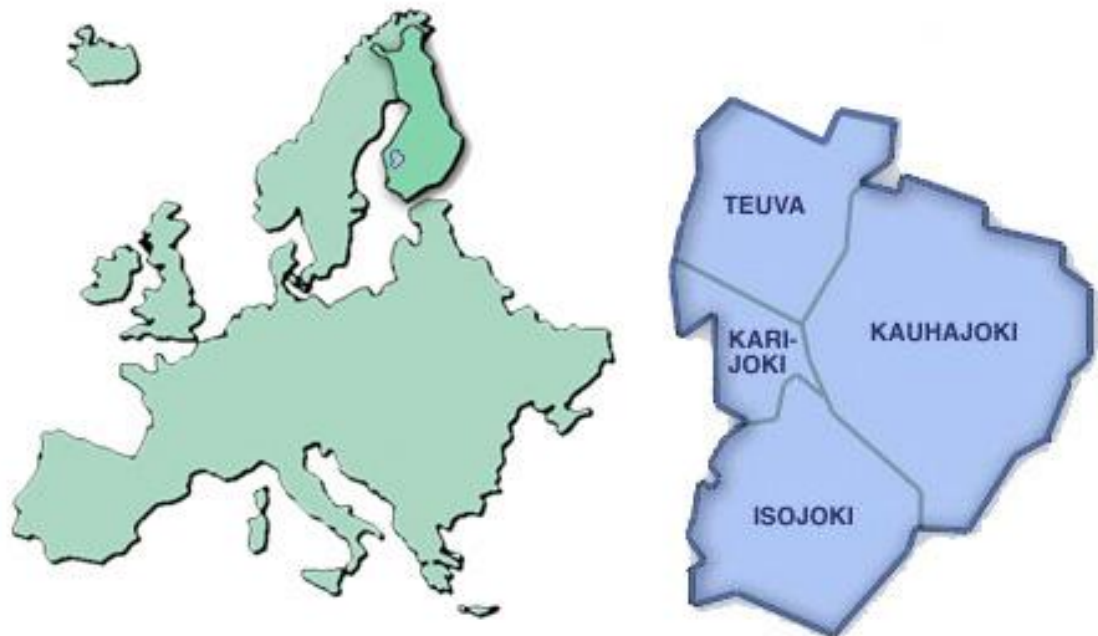
KOULUTUS.	33
<i>Esiopetus.</i>	33
<i>Valmistava opetus.</i>	34
<i>Perusopetus.</i>	34
<i>Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset.</i>	35
<i>Suomen kielen opiskelu Suupohjassa.</i>	36
<i>Kansalaisopisto.</i>	36
KIRJASTOT.	37
VAPAA-AIKA JA LIIKUNTA	38 – 39
LIIKENNEYHTEYDET SUUPOHJASSA.	40 – 41
OIKEUSASIAKAS, SYRJINTÄ JA HUONO KOHTELU	42
<i>Oikeusaputoimisto.</i>	42
<i>Potilasasiamies.</i>	42 – 43
<i>Sosiaaliasiamies.</i>	43
<i>Vähemmistövaltuutettu</i>	43
<i>Ensi- ja turvakodit.</i>	44
USKONTO SUOMESSA.	45
<i>Kristinusko.</i>	45 – 46
<i>Evankelis-luterilainen kirkko</i>	47
<i>Evankelis-luterilaiset paikallisseurakunnat.</i>	48
MUITA KRISTILLISIÄ SEURAKUNTIA SUUPOHJASSA.	49
<i>Helluntaiseurakuntia Suupohjassa.</i>	49
<i>Vapaaseurakuntia Suupohjassa.</i>	49
ORTODOKSINEN KIRKKO SUOMESSA.	50
KATOLINEN KIRKKO SUOMESSA.	51
MUIDEN USKONTOJEN TOIMINTAA SUOMESSA.	52
<i>Buddhalaisuus Suomessa.</i>	52
<i>Islam Suomessa.</i>	53
HYÖDYLLISIÄ YHTEYSTIETOJA JA LINKKEJÄ MAAHANMUUTTAJALLE.	54
<i>Suupohjan kuntien yhteystiedot.</i>	54
<i>Alueen viranomaisien yhteystietoja.</i>	55
<i>Valtakunnallisia linkkejä maahanmuuttajille.</i>	56
LOPPUSANAT:).	57

LUKIJALLE

Tämä opas on tarkoitettu sinulle, joka olet juuri muuttanut, tai olet muuttamassa, Suupohjan alueelle.

Opas antaa tietoa Suupohjan seudun palveluista ja viranomaisista, jotka hoitavat maahanmuuttajien asioita Suupohjan alueella.

***Toivottavasti oppaan sisällöstä on hyötyä juuri sinulle!
Olet tervetullut Suupohjaan!***

SUUPOHJAN SIJAINTI SUOMEN KARTALLA

ETÄISYYKSIÄ SUUPOHJASTA SUOMEN KAUPUNKEIHIN

Helsinkiin n. 330 km (n. 4 h)
Tampereelle n. 170 km (n. 3 h)
Turkuun n. 240 km (n. 3h)

Seinäjoelle n. 65 km (n.1 h)
Vaasaan n. 90 km (n. 1h)
Poriin. n. 130 km (n. 2 h)

TERVETULOA SUUPOHJAAN!

Suupohjan seutukunta sijaitsee Länsi-Suomen läänissä, Etelä- Pohjanmaan maakunnassa.

Siihen kuuluvat Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kauhajoen kaupunki.

Alueen kokonaispinta-ala on 3 128 km² ja asukkaita on yhteensä n. 24 150.

Suupohja rajautuu Pohjois-Satakuntaan, Suupohjan rannikkoalueeseen ja Seinäjoen seutuun. Seinäjoki on maakunnan keskus.

Suupohjassa tärkeitä elinkeinoja ovat maa- ja metsätalous.

Peruna on yksi tärkeimmistä viljelykasveista.

Suurimmat yritykset ovat elintarvike-, kaluste- ja metalliteollisuudessa.

Suupohjan luonto ja maisemat vaihtelevat tasaisista peltoaukeista kumpuileviin jokilaaksoihin; unohtamatta järviä, metsiä, soita ja monia luonnonnähtävyyksiä.

Alue on pääosin harvaan asuttua maaseutua.

Suupohjassa on tilaa asua ja elää!

Ilmakuva Kauhajoen keskustasta (Kuva: Kauhajoen kaupunki.)

MUUTTO SUOMEEN JA SUUPOHJAN ALUEELLE

Muuttaessasi Suomeen sinun tilanteesi on yksilökohtainen. Lähtömaasi ja maahan muuttamisen tarkoitus vaikuttavat oikeuksiisi Suomessa.

LÄHTÖMAIDEN RYHMITTELY

- ***Pohjoismaat***
- ***EU/ETA-maat***
- ***Muut kuin Pohjoismaat tai EU/ETA-maat, eli niin sanotut kolmannet maat***

POHJOISMAIDEN KANSALAISET

- ***Pohjoismaiden kansalaiset voivat tulla Suomeen vapaasti ja oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella ilman oleskelulupaa.***
- ***Pohjoismaiden kansalaisen on kuitenkin tarvittaessa kyettävä osoittamaan henkilöllisyytensä ja kansalaisuutensa.***

EU/ETA-MAIDEN KANSALAISET

- ***EU/ETA-maiden kansalaisilla on oikeus oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella Suomessa kolme kuukautta ilman oleskeluoikeuden rekisteröintiä.***
- ***Jos EU/ETA-maista tuleva henkilö oleskelee Suomessa yli 3 kuukautta, on hänen rekisteröitävä oleskeluoikeutensa poliisilaitoksella.***
- ***Myös EU/ETA-maista tulevan henkilön on Suomessa oleskellessaan kyettävä tarvittaessa osoittamaan henkilöllisyytensä ja kansalaisuutensa.***

MUIDEN KUIN POHJOISMAIDEN TAI EU/ETA-MAIDEN KANSALAISET

- *EU:n ja ETA:n ulkopuolelta tulevien maiden kansalaisilla ei pääsääntöisesti ole oikeutta oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella Suomessa ilman oleskelulupaa. Ulkomaalaislaista löytyy kuitenkin poikkeuksia tähän sääntöön. (Esimerkiksi tiettyjen, määräaikaisten, työtehtävien suorittaminen maassa.)*

Lisätietoja: www.maistraatti.fi, www.poliisi.fi ja www.migri.fi

OLESKELULUPA

- *Oleskeluluvalla tarkoitetaan EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevalle maahanmuuttajalle myönnettävää lupaa toistuvasti saapua maahan ja oleskella maassa.*
- *Oleskelulupa on joko määräaikainen tai pysyvä.*
- *Oleskeluluvan tyyppi riippuu maassa oleskelun tarkoituksesta. Lupaviranomainen ratkaisee maassa oleskelun tarkoituksen saamiensa tietojen perusteella.*
- *Ensimmäinen määräaikainen oleskelulupa myönnetään pääsääntöisesti yhdeksi vuodeksi. Oleskelulupaa tulee lähtökohtaisesti hakea jo lähtömaassa, ennen Suomeen saapumista.*
- *Ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan myöntää maahanmuuttovirasto.*
- *Poikkeuksena tästä poliisi myöntää jo ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan Suomessa oleskelevalle, Suomen kansalaisen perheenjäsenelle.*

Oleskelulupahakemus on jätettävä poliisilaitokselle henkilökohtaisesti.

MUUTTAESSASI SUUPOHJAAN, TOIMI NÄIN

<p>JOS OLET EU/ETA-MAAN KANSALAINEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Käy ensin lähimmällä poliisiasemalla.</u> • Tarkista siellä oleskeluoikeutesi rekisteröintiin liittyvät asiat, ja <u>kysy ohjeet, miten menetellä jatkossa.</u> 	<p>JOS OLET KOLMANNEN MAAN KANSALAINEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>JOS SINULLA ON JO OLESKELULUPA:</u> • <u>Mene maistraattiin.</u> Ota mukaan: passi, oleskelulupa, ja muut asiapaperisi. • Täytä ja allekirjoita maistraatissa ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoitus. • <u>Varmista jatkomenettely.</u>
<p style="text-align: center;"></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kauhajoen poliisiasema Hakasivuntie 1 61800 Kauhajoki avoinna klo 8.00 – 16.15 puh: 071 874 0391. 	<p style="text-align: center;"></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seinäjoen maistraatti Juhonkatu 4 60101 Seinäjoki puh: 071 874 0351.
<p style="text-align: center;"></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinun pitää käydä myös <u>maistraatissa, jos tarvitset suomalaisen henkilötunnuksen.</u> 	<p style="text-align: center;"></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekisteröinnin jälkeen saat suomalaisen henkilötunnuksen.
<p style="text-align: center;"></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seinäjoen maistraatti Juhonkatu 4 60101 Seinäjoki puh: 071 874 0351. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>JOS SINULLA EI VIELÄ OLE OLESKELULUPAA, ja tarkoituksesi on jäädä Suomeen:</u> • Mene lähimmälle poliisiasemalle, ja kysy menettelyohjeet.

- **Tee muuttoilmoitus viikon kuluessa muuttamisesta. Muuttoilmoituksen voi tehdä maistraatissa ja postissa, tai Internet-osoitteissa: www.muuttoilmoitus.fi ja www.posti.fi/muuttoposti**

- ***Kun olet saanut suomalaisen henkilötunnuksen, käy Kelassa eli Kansaneläkelaitoksen virastossa. Täytä siellä Kela-korttihakemus.***

- ***Kela-kortti on tärkeä Suomessa. Saat sillä oleskelulupasi mukaisen sosiaaliturvan Suomessa.***

MIKÄ ON HENKILÖTUNNUS?

Ihmisillä voi olla sama etu- ja sukunimi. Siksi Suomessa ihmisille annetaan henkilötunnus, jossa on syntymäaika ja tunnusosa. Henkilötunnus säilyy samana, vaikka nimi muuttuisi.

Henkilötunnusta tarvitaan Suomessa, kun asioit esimerkiksi viranomaisten luona, terveyskeskuksessa ja apteekissa ostaessasi reseptilääkkeitä.

MAISTRAATTI

Maistraatit vastaavat Suomessa erilaisista hallintotehtävistä. Näitä ovat muun muassa alueen väestötietojärjestelmä ja useat muut rekisterit.

Väestötietojärjestelmään merkitään henkilön nimi, syntymäaika, kansalaisuus, perhesuhteet ja osoite. Väestörekisterissä on perustiedot Suomen kansalaisista ja Suomessa vakinaisesti asuvista ulkomaalaisista. Maistraateilla on muitakin tehtäviä. Maistraatissa voidaan esimerkiksi vihkiä siviiliavioliittoon.

Ilmoittaudu asuinpaikkasi maistraattiin henkilökohtaisesti mahdollisimman pian, kun muutat Suupohjan alueelle. Ota mukaan passi, oleskelulupa ja muut asiapaperisi.

Rekisteröinnin perusteella saat suomalaisen henkilötunnuksen.

- ***Seinäjoen maistraatti
Juhonkatu 4
PL 168
60101 Seinäjoki
puh: 071 874 0351
s-posti: info.seinajoki@maistraatti.fi
www.maistraatti.fi***

POLIISI

Paikallispoliisi vastaa alueensa asukkaiden lupapalveluista, kuten oleskeluluvista ja passiasioista.

Poliisi on valtion viranomainen, joka ehtojen täytyessä, muun muassa:

- ***myöntää Suomessa oleskelevalle EU/ETA-maiden ulkopuolisesta maasta tulevalle uuden määräaikaisen oleskeluluvan (=jatkoluvan), pysyvän oleskeluluvan, sekä pitkään oleskelleen, kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan***
- ***antaa EU-kansalaisen opiskeluoikeuden rekisteröinti-todistuksen ja todistuksen pysyvästä oleskeluoikeudesta***
- ***myöntää EU-kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin ja pysyvän oleskelulupakortin sellaiselle EU-kansalaisen perheenjäsenelle, joka ei ole itse EU:n kansalainen***

Paikallispoliisi valvoo yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Poliisi tutkii rikoksia ja toimii rikollisuuden estämiseksi.

Kiireellisissä tapauksissa poliisi hälytetään paikalle hätänumerosta 112.

- ***Kauhajoen poliisiasema
Hakasivuntie 1
61800 Kauhajoki
avoinna: 8.00 – 16.15
puh: 071 874 0391.***

- ***Seinäjoen pääpoliisiasema
Kirkkokatu 8
60100 Seinäjoki
avoinna: 9.00 – 16.15
puh: 071 874 0391***

Postissa voit tehdä muuttoilmoituksen ja postin kautta voit lähettää kirjeitä, paketteja ja muita postilähetyksiä kaikkiin maihin. www.posti.fi

Suomessa postitoimintaa hoitaa valtion omistama Itella Oyj.

Suupohjan kunnissa postipalvelu on usein kaupan yhteydessä. Sitä kutsutaan asiamiespostiksi tai palvelupisteeksi.

Postin oranssiin laatikkoon voi laittaa lähtevää postia, kuten kirjeitä ja kortteja, joissa on riittävästi postimerkkejä, tai joiden postimaksu on valmiiksi maksettu.

Postin siniset laatikot on tarkoitettu hitaammalle, niin sanotulle kakkospostille.

<ul style="list-style-type: none"> • KAUHAJOEN POSTI Topeeka 34 61800 KAUHAJOKI puh: 0200 71000 	<ul style="list-style-type: none"> • KAUHAJOEN POSTI K-extra Hangasluoma 61850 KAUHAJOKI AS. puh: 0200 71000
<ul style="list-style-type: none"> • TEUVAN POSTI Sillanpäänkuja 2 64700 TEUVA puh: 0200 71 000 	<ul style="list-style-type: none"> • ISOJOEN POSTI Rautakortes Teollisuustie 4 64900 Isojoki puh: 0207 299 370
<ul style="list-style-type: none"> • KARIJOEN POSTI M-market Karijoki Kristiinantie 1 puh. (06) 268 0437 	

KANSANELÄKELAITOS ELI KELA

Kela on valtion valvonnassa oleva itsenäinen sosiaaliturvalaitos, jolla on oma hallinto ja talous.

Kela huolehtii Suomessa asuvien perusturvasta. Kelan etuuksien sisällöstä päätetään lainsäädännössä.

Kun asut Suomessa pysyvästi ja olet saanut suomalaisen henkilötunnuksen, sinulla on oikeus Suomen sosiaaliturvaan. Kelasta voit saada rahallista tukea erilaisissa elämäntilanteissa.

Kaikkia Kelan tukia on haettava erikseen.

*Kauhajoen toimisto
Topeeka 24
61800 Kauhajoki.
www.kela.fi*

*Toimisto on avoinna
maanantaista perjantaihin
klo 9 – 16*

KELA ei korvaa julkisen terveydenhuollon kustannuksia, kuten sairaalahoitoa tai hoitoa terveyskeskuksessa.

Kaikkia Kelan tukia on haettava erikseen.

Pyydä apua hakemusten ja lomakkeiden täyttämässä Kelan henkilökunnalta.

Joitakin Kelan tukia voi hakea itsenäisesti myös Internetissä, osoitteessa: www.kela.fi/asiointi.

Kelalla on valtakunnallinen puhelinpalvelu. Asiakaspalvelijat vastaavat eri aiheita koskeviin kysymyksiin. Paikallistoimistoissa ei ole puhelinpalvelua.

Valtakunnallisiin palvelunumeroihin voit soittaa arkipäivisin, maanantaista perjantaihin, klo 8–18.

- **Asumisen tuet: 020 692 201**
- **Lapsiperheiden tuet: 020 692 206**
- **Sairastamiseen liittyvät tuet: 020 692 204**
- **Maahanmuuttoon liittyvät asiat: 020 692 207**
- **Opiskelijan tuet: 020 692 209**
- **Työttömyysajan tuet: 020 692 210**
- **Kela-kortti- ja EU-sairaanhoidokorttiasiat: 020 692 203**

YHTEISPALVELUPISTEET

Yhteispalvelupiste on Kelan ja muiden viranomaisten yhteinen palvelupiste.

Sieltä saat Kelan hakemuslomakkeita ja esitteitä, voit jättää hakemuksia ja saada opastusta etuuksista sekä Kelan verkkopalvelujen käytöstä.

Kelan yhteispalvelupisteet Suupohjassa sijaitsevat Teuvalla, Karijoella ja Isojoella.

<ul style="list-style-type: none"> • Teuvan yhteispalvelupiste Porvarintie 20 A 4 64700 Teuva 	<ul style="list-style-type: none"> • Isojoen yhteispalvelupiste Kunnanvirasto Teollisuustie 1A 	<ul style="list-style-type: none"> • Karijoen yhteispalvelupiste Kristiinantie 3 64350 Karijoki
---	--	---

Lisätietoja Kelan etuuksista saat verkkosivuilta:

www.kela.fi

TYÖ-JA ELINKEINOTOIMISTO ELI TE-TOIMISTO

***TE- toimistossa saat tietoa työpaikoista ja koulutuksesta.
Saat tietoa myös yrittäjyydestä.***

***Työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena TE- toimisto
voi järjestää sekä maksutonta, yleissivistävää koulutusta
(esim. kielikoulutusta) että ammatillista koulutusta.***

***Tarvittaessa voit saada TE-toimiston järjestämää
ammatinvalinnan ohjausta tai ammatillista kuntoutusta.***

***Suupohjan TE- toimistossa voit kysyä
maahanmuuttaja-asioihin perehtynyttä yhteyshenkilöä.***

***Työ- ja elinkeinotoimistossa työnhakijana olevalle
maahanmuuttajalle voidaan tehdä kotoutumissuunnitelma.***

Kysy lisää tietoa työ- ja elinkeinotoimistosta:

***Suupohjan TE- toimisto
Topeeka 52
61800 Kauhajoki
puh: 010 19 4062, 010 60 40062
[sähköposti: suupohja@te-toimisto.fi](mailto:suupohja@te-toimisto.fi)***

***Valtakunnallinen puhelinpalvelu
työlinja: 010 19 4904
ma-pe klo 8-18***

www.mol.fi

VEROASIAT

Kun aloitat Suomessa ansiotyön, tarvitset verokortin.

Verokortin saat verotoimistosta.

Anna verokortti työnantajallesi.

Työnantaja vähentää palkastasi verokorttiisi merkityn määrän veroa.

Sitä kutsutaan ennakonpidätykseksi.

Suomessa kaikki maksavat tuloistaan veroa valtiolle ja kunnalle.

Verorahoilla maksetaan yhteiskunnan järjestämät palvelut, kuten terveydenhoidosta ja sosiaaliturvasta aiheutuvat kustannukset.

Verotuksesta saat lisätietoa verotoimistosta.

***Suupohjan alueen verotoimisto:
Etelä-Pohjanmaan verotoimisto
Kauhajoen toimipiste
Päntäneentie 3
61800 Kauhajoki
puh: (06)2125 200***

www.vero.fi

PANKKIASIAT

Suomessa tarvitset raha-asioiden hoitamista varten pankkitilin.

Pankkitilin avaamista varten tarvitset passin tai muun henkilöllisyystodistuksen ja suomalaisen henkilötunnuksen.

Pankkitilin avattuasi voit saada pankkikortin.

Pankkikortilla voit nostaa rahaa tililtäsi ja maksaa ostoksiasi kaupoissa.

Laskuja voi maksaa eri tavoilla. Voit maksaa niitä pankissa, automaatilla ja Internetissä tietokoneella.

Kysy pankissa tarkemmat ohjeet laskujen maksamisesta, ja muista raha-asioiden hoitamiseen liittyvistä asioista.

Suupohjan alueella on useita pankkeja.

Niiden yhteystiedot löydät Internetistä tai puhelinluettelosta.

MAAHANMUUTTAJILLE SUUNNATUT PALVELUT

KANSAINVÄLISYYSKESKUS INKA

***Kauhajoella toimii kansainvälisyyskeskus INKA.
(=International Center of Kauhajoki Region).***

***INKAssa saat tietoa ja ohjausta maahanmuuttoon
liittyvissä asioissa.***

INKA on maahanmuuttajien kohtaamispaikka ja infokeskus.

***INKAssa järjestetään myös yhteistä toimintaa ja illanviettoja
maahanmuuttajille ja paikallisille asukkaille.***

***INKA sijaitsee Logistia-talossa,
osoitteessa Teknologiapuisto 1, 61800 Kauhajoki.***

***Maahanmuuttokoordinaattori Sanna Uusitalo;
puh: 040 8514619. Sähköposti: sanna.uusitalo@suupohja.fi***

TULKKIPALVELUT

Sinulla voi olla oikeus tulkkipalveluun esim. asioidessasi virastoissa, lääkärissä tai muussa tärkeässä tilanteessa.

Tulkin tilaa aina viranomainen.

Tulkki on vaitiolovelvollinen.

Hän ei saa puhua ulkopuolisille asioista, joita kerrot hänelle.

Hän vain kääntää asiasi halutulle kielelle.

Kysy lisää tulkkipalveluista esim. kansainvälisyyskeskus INKAsta.

Suupohjan lähimmät tulkkikeskukset ovat:

<ul style="list-style-type: none"><i>Pohjanmaan tulkkikeskus: puh: (06)325 2941 ma-pe: klo 8-16</i>	<ul style="list-style-type: none"><i>Pirkanmaan tulkkikeskus: puh: (03)5657 7314 tai: (03)5657 7674</i>
--	--

ETELÄ-POHJANMAAN MAAHANMUUTTAJAYHDISTYS

Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on tukea maahanmuuttajien sopeutumista ja kotoutumista Etelä-Pohjanmaalle ja suomalaiseen yhteiskuntaan.

Yhdistys pyrkii vähentämään ennakkoluuloja ja syrjäytymistä sekä edistämään suvaitsevaisuutta. Yhdistys pyrkii tukemaan maahanmuuttajien oman kielen säilymistä ja kulttuurin harjoittamista.

Yhdistyksen kotipaikka on Ilmajoki.

Lisätietoja yhdistyksen toiminnasta:

- puheenjohtaja Nadja Huusko, puh: 050 550 6680.
Sähköposti: nadja.huusko@netikka.fi***

ASUMINEN SUUPOHJASSA

ASUNNON VUOKRAAMINEN

Vuokra-asunnossa asuminen on Suomessa tavallista.

*Suupohjan alueella asuntoja voi vuokrata
esim. kaupungilta, kunnalta tai yksityiseltä henkilöltä.*

*Ennen asuntoon muuttamista tehdään vuokrasopimus
asunnon omistajan tai välittäjän kanssa.
Sopimukseen kirjoitetaan muun muassa,
miten suuri vuokra on ja milloin vuokra maksetaan.*

*Selvitä, voitko saada vuokran maksamiseen
asumistukea Kelalta.*

ASUNNON OSTAMINEN

Asunnon voi myös ostaa.

*Suupohjan alueella on useita
kiinteistönvälitystoimistoja, jotka auttavat sinua löytämään
sopivan asunnon.*

*Jos haluat rakentaa talon, voit vuokrata tai ostaa sitä varten
tonttimaata kaupungilta, kunnalta tai yksityiseltä henkilöltä.*

ASUNTOJA SUUPOHJAN ALUEELLA:

 <p>Kauhajoen kaupungin vuokra-asunnot Leena Ranta puh: (06)2413 2361 040 195 400</p>	 <p>Teuvan kunnan vuokra-asunnot Teuvan kunta Porvarintie 26 A 64701 Teuva puh: (06)2413 4000</p>
 <p>Isojoen kunnan vuokra-asunnot Isojoen kunta Teollisuustie 1 64900 Isojoki puh: (06)2413 5522 (06)2413 5511</p>	 <p>Karijoen kunnan vuokra-asunnot Karijoen kunta Kristiinantie 3 64350 Karijoki puh: (06)2413 5900</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kiinteistö Oy Kauhajoen Rinnekartano Teknologiapuisto 1 61800 Kauhajoki puh: 050 595 0006 040 963 4623 	<ul style="list-style-type: none"> • SKV Kiinteistövälitys Topeeka 21 61800 Kauhajoki puh: 010 228 4750
<ul style="list-style-type: none"> • Suupohjan Kiinteistökeskus Oy Puistotie 40–42 61800 Kauhajoki puh: 040 560 5894 050 348 7969 	<ul style="list-style-type: none"> • Suupohjan Tili-Isäntä Ay Topeeka 40 61800 Kauhajoki puh: (06) 231 3445

Lisää tietoa asunnoista Suupohjassa:

www.suupohja.fi/asunnot

TERVEYDENHOITO- JA SOSIAALIPALVELUT SUUPOHJASSA

Suomessa jokaisessa kunnassa ja kaupungissa on terveyskeskus.

Siellä huolehditaan kunnan asukkaiden hyvinvointipalveluista.

***Suupohjan alueella sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä vastaa Suupohjan perustalvelu-
liikelaitoskuntayhtymä, eli Suupohjan LLKY.***

- ***LLKY:n hallinnollinen keskus sijaitsee osoitteessa:
Hallintoaukio, PL 100
61801 KAUHAJOKI.
puh: (06)2413 2000
www.llky.fi***

***Suupohjan perustalvelu-
liikelaitoskuntayhtymä***

- ***Terveystalveluksen ajanvarauksessa koulutettu henkilökunta arvioi tilanteesi. Hoitajat ohjaavat ja neuvovat sinua tarpeen mukaan lääkärin tai erikoiskoulutetun hoitajan vastaanotolle.***
- ***Mikäli tarvitset lähetteen erikoissairaanhoidon, tai jos tarvitset muunlaista sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiapua, saat siihen opastusta terveyskeskuksessa.***

LÄÄKÄREIDEN VASTAANOTTO- JA PÄIVYSTYS- TOIMINTA TERVEYSKESKUKSISSA

<ul style="list-style-type: none">• KAUHAJOKI (Prännärintie 8): Ajanvaraus ma-pe klo 8 – 15 puh: (06)2413 3220 ja (06)2413 322	<ul style="list-style-type: none">• TEUVA (Tuokkolantie 6): Ajanvaraus ma ja ke klo 8 – 18 ja ti, to ja pe klo 8 – 16 puh: (06)2413 4500
<ul style="list-style-type: none">• ISOJOKI (Kristiinantie 6): Ajanvaraus ma-pe klo 8 – 14 puh: (06)2413 5700	<ul style="list-style-type: none">• KARIJOKI (Keskitie 2): Ajanvaraus ma-pe klo 8 – 10 puh: (06)268 0251
<ul style="list-style-type: none">• ILTAISIN, VIIKONLOPPUISIN JA ARKIPYHINÄ LÄÄKÄRIPÄIVYSTYS KAUHAJOELLA (Prännärintie 8) iltaisin klo 15 – 22 ja la-su klo 8 – 22 puh: (06)2413 3300	
<ul style="list-style-type: none">• YÖPÄIVYSTYS: Seinäjoen keskussairaalan ensiavussa Hanneksenrinne 7 ma-su klo 22 – 8 puh: (06)415 4555	

HAMMASLÄÄKÄREIDEN VASTAANOTTO- JA PÄIVYSTYSTOIMINTA

<ul style="list-style-type: none">• KAUHAJOKI (Prännärintie 6): puh: 06 2413 3340. Ajanvaraus ma-pe klo 8.00- 11.00 Muut asiat klo 13.00 – 15.00.	<ul style="list-style-type: none">• TEUVA (Porvarintie 32): puh: 040 830 4460. Ajanvaraus ma-pe klo 8.00 – 15.00.
<ul style="list-style-type: none">• ISOJOKI (Kristiinantie 6): puh: (06)241 35 708. Soittoaika ma-pe klo 8.00 – 10.00.	<ul style="list-style-type: none">• KARIJOKI (Keskitie 2): puh: (06)268 0461. Soittoaika ma-to klo 7.30 – 13.15.
<ul style="list-style-type: none">• SÄRKYVASTAANOTTO SEINÄJOEN HAMMASHOITOLASSA, Keskuskatu 32 K. Lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä. Ajanvaraukset klo 9.30 – 10.30 puh: (06)425 5428.	

YKSITYISET TERVEYSPALVELUT

Suupohjan alueella on myös yksityisiä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä.

Terveyskeskuksessa nämä palvelut maksavat vähemmän kuin yksityisellä sektorilla.

Suupohjassa on myös muita yksityisiä hyvinvointialan yrittäjiä. Kela voi korvata osan yksityisten terveyspalvelujen hinnasta.

AIKUISSOSIAALITYÖ

Aikuissosiaalityössä autetaan taloudellisen ja/tai sosiaalisen tuen ja palvelun tarpeessa olevia asiakkaita.

Jokaisessa kunnassa ja kaupungissa on sosiaalityöntekijä.

Sosiaalityöntekijät kartoittavat asiakkaan tilanteen

ja ohjaavat hänet tarvittaessa muiden palveluiden piiriin.

TOIMEENTULOTUKI

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva taloudellinen tuki, jota voi saada Suomessa välttämättömän toimeentulon ja selviytymisen turvaamiseen.

Ennen toimeentulotuen hakemista on haettava muita sosiaaliturvan etuuksia, joihin hakijalla on oikeus. Toimeentulotuen hakemista varten varataan aika sosiaali-toimistosta.

Toimeentulotukipäätös annetaan asiakkaalle kirjallisesti.

<ul style="list-style-type: none"> • KAUHAJOEN TOIMIPISTE (kaupungintalo) Hallintoaukio/ PL 100, 61801 KAUHAJOKI • Ajanvaraus ma-to klo 9–14 (06) 2413 2286 • Sosiaalityöntekijä Esko Kiviniitty puh: 0400 447 633 puhelinaika klo 12–13 	<ul style="list-style-type: none"> • TEUVAN TOIMIPISTE (sosiaali- ja terveyskeskus) Tuokkolantie 6 64700 TEUVA • Johtava sosiaalityöntekijä Tarja Seppälä (06) 2413 4591 050 386 4666
<ul style="list-style-type: none"> • ISOJOEN TOIMIPISTE (kunnantalo) Teollisuustie 1 A/ PL 23 64901 ISOJOKI • Sosiaalityöntekijä Pirjo Sartola (06)2413 5555 043 820 04 79 	<ul style="list-style-type: none"> • KARIJOEN TOIMIPISTE (kunnanvirasto) Kristiinantie 3 64350 KARIJOKI • Sosiaalityöntekijä Merja Mäki-Marttunen (06)2413 5913 040 528 7701

TERVEYDENHUOLLON SOSIAALITYÖ

Terveyskeskuksen asiakas tai hänen omaisensa voi ottaa

yhteyttä terveydenhuollon sosiaalityöntekijään: sosiaaliturvaan ja sosiaalipalveluihin, oikeudellisiin asioihin, kuntoutukseen, vammaispalveluun ja hoidon järjestämiseen liittyvissä asioissa.

Sosiaalityöntekijän tavoittaa parhaiten arkisin:

<ul style="list-style-type: none">• KAUHAJOKI: terveyskeskus Prännärintie 8 61800 Kauhajoki Pirkko Ranta puh: (06) 2413 3303	<ul style="list-style-type: none">• TEUVA: sosiaali- ja terveyskeskus Tuokkolantie 6 64700 Teuva Kastehelmi Ketola puh: (06)2413 4590 tai 050 386 4631
<ul style="list-style-type: none">• ISOJOKI: terveyskeskus Kristiinantie 6 64990 Isojoki Maija Hauta-Heikkilä puh: 040 716 0488	<ul style="list-style-type: none">• KARIJOKI: kunnanvirasto Kristiinantie 3 64350 Karijoki Merja Mäki-Marttunen puh: (06)2413 5913 tai 040 528 7701

APTEEKIT SUUPOHJAN ALUEELLA

Suomessa lääkkeet ostetaan apteekista.

Apteekista saat myös tietoa lääkkeistä ja niiden vaikutuksista.

Jos saat lääkäriltä lääkereseptin, ota KELA- kortti mukaan apteekkiin.

Saat reseptilääkkeen halvemmalla, kun näytät KELA- korttia. Ilman reseptiä ostettavista lääkkeistä ei saa alennusta.

Suupohjan jokaisessa kunnassa on oma apteekki.

Kauhajoella on kaksi apteekkiä.

<ul style="list-style-type: none">• KAUHAJOEN 1. APTEEKKI Topeka 25 61800 Kauhajoki puh: (06)231 1377	<ul style="list-style-type: none">• KAUHAJOEN NUOTTI-APTEEKKI Puistotie 51 61801 Kauhajoki puh: (06)233 7114
<ul style="list-style-type: none">• TEUVAN APTEEKKI Porvarintie 21 64700 Teuva puh: (06)226 6300	<ul style="list-style-type: none">• ISOJOEN APTEEKKI Honkajoentie 4 64900 Isojoki puh: (06)226 6200
<ul style="list-style-type: none">• KARIJOEN APTEEKKI Kristiinantie 2 64350 Karijoki puh: (06)268 0173	

KRIISITILANTEET JA HÄTÄNUMEROT

YLEINEN HÄTÄNUMERO SUOMESSA ON 112.

Yleisestä hätänumerosta voi hälyttää paikalle:

- ambulanssin
- poliisin
- palokunnan
- sosiaalipäivystäjän

Kun soitat hätänumeroon:

- kerro ensin oma nimesi
- kerro mitä on tapahtunut
- kerro missä on tapahtunut
- kuuntele toimintaohjeita puhelimessa

Yleiseen hätänumeroon soittaminen on maksutonta.

HÄTÄTAPPAUS on kiireellinen vaaratilanne!

Silloin ihmisen henki tai terveys, omaisuus tai ympäristö on vaarassa.

Hätätapaus on esimerkiksi sairauskohtaus, onnettomuus, tulipalo, tai muu vastaava tilanne.

KRIISIPUHELIN: 040 824 4207

Moniammatillinen työryhmä vastaa kriisityöstä Suupohjassa. Kriisiryhmä järjestetään kun on tapahtunut traumaattinen tapahtuma, onnettomuus, tai muu vastaava ihmistä järkyttävä tapahtuma, josta haluaa keskustella ammatti-auttajien kanssa.

LAPSIPERHEIDEN PALVELUT SUUPOHJASSA

ÄITIYS – JA LASTENNEUVOLAT

Vauvaa odottavat äidit ja alle kouluikäiset lapset käyvät Suomessa säännöllisesti neuvolassa.

Siellä seurataan lasten ja odottavien äitien terveydentilaa. Neuvola on yleensä terveyskeskuksen yhteydessä.

Neuvolan palvelut ovat maksuttomia.

Kysy lisää neuvolapalveluista:

- ***KAUHAJOKI:***
Ajanvaraus arkisin klo 8.00 – 11.00
puh: (06)2413 3360
- ***TEUVA:***
Ajanvaraus arkisin klo 8.00 – 10.00
puh: 040 184 0110
- ***ISOJOKI:***
Ajanvaraus arkisin klo 10.00 – 11.00
puh: (06)2413 5761
- ***KARIJOKI:***
Ajanvaraus maanantaisin ja perjantaisin
klo 8.30 – 11.00
puh: 040 718 3430

LAPSIPERHEIDEN SOSIAALITYÖ

Lapsiperheiden sosiaalityön tehtävä on sosiaalityön palvelujen tuottaminen ja kehittäminen Suupohjan alueen lapsille ja lapsiperheille kuntien tarpeen mukaisena yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

- ***Suupohjan LLKY: n lapsiperhesosiaalityön johtava sosiaalityöntekijä Paula Uusi-Hakala***
puh. 043 820 0478

LASTEN PÄIVÄHOITO

Suomessa kunnat ja kaupungit järjestävät lasten päivähoitoa kodin ulkopuolella.

Päivähoidossa lapsi saa kavereita, tutustuu suomalaiseen elämään ja oppii suomen kieltä. Lasten päivähoitoa järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoidossa ja hoitajien kotona perhepäivähoidossa.

Päivähoito on maksullista. Päivähoidon maksu määräytyy perheen tulojen perusteella. Maksu maksetaan kuukausittain.

Suupohjan alueella on myös yksityisiä päiväkoteja ja yksityisiä päivähoitajia.

Kysy lisää lasten päivähoidosta:

KAUHAJOKI:

- ***päiväkotihoito:***
Salme Vesala
puh: 0400 666819
- ***ryhmäperhepäivähoito:***
Tarja Valkealahti
puh: 0400 618 270
- ***perhepäivähoito:***
Sirkka Multisilta
puh: 0400 686607

TEUVA:

- ***varhaiskasvatusjohtaja:***
Leena Kittilä
puh: 050 386 4650
- ***ryhmäperhepäivähoitajien ohjaaja***
Heidi Kiviharju
puh: 046 855 5031
- ***päiväkodin johtaja***
Sirkka Seppo-Laitola
puh: 046 855 5007

ISOJOKI:

- ***päivähoidon ohjaaja:***
Päivi Dahlgren
puh: 040 586 8709

KARIJOKI:

- ***päiväkotihoito:***
Aino Rönnlund
puh: (06) 268 0625
- ***perhepäivähoito:***
Teija Paananen
puh: 040 563 0091

KOULUTUS

ESIOPETUS

Suomessa järjestetään esiopetusta 6-vuotiaille lapsille. Esiopetuksessa harjoitellaan niitä asioita, joita lapset tarvitsevat koulussa. Se helpottaa peruskoulun aloittamista.

Esiopetus on ilmaista. Esiopetuksessa päivät ovat lyhyitä. Esiopetusta järjestetään yleensä päivähoidon tai peruskoulun yhteydessä.

Esikouluikäisille ja peruskoulun aloittaneille järjestetään tarvittaessa hoitoa aamuisin ja iltapäivisin.

Kysy lisää esiopetukseen liittyvistä asioista:

 <p>KAUHAJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varhaiskasvatuksen alue-esimies Marika Virtanen puh: 040 7446774 	 <p>TEUVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varhaiskasvatusjohtaja Leena Kittilä puh: 050 386 4650
 <p>ISOJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rehtori Antti Oikarinen puh: 0400-712244 • apulaisrehtori Marja-Leena Varsamäki puh: 0400 152 204 	 <p>KARIJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koulutoimenjohtaja Urpo Paananen puh: (06) 221 6240 040 556 5733

VALMISTAVA OPETUS

Valmistava opetus on tarkoitettu juuri maahan tulleille, sekä niille, joilla ei puutteellisen suomen kielen taidon vuoksi ole edellytyksiä opiskella perusopetuksen ryhmässä.

PERUSOPETUS

Suomessa peruskoulu aloitetaan yleensä sinä vuonna, kun lapsi täyttää 7 vuotta. Peruskoulua käydään yhdeksän vuotta. Joissakin kouluissa on vapaaehtoinen 10. luokka.

Tytöillä ja pojilla on Suomessa samanlaiset mahdollisuudet opiskella. Peruskoulussa opetus ja ruoka on ilmaista.

Koulujen lukuvuosi alkaa yleensä elokuussa ja päättyy kesäkuussa.

Kysy lisää perusopetukseen ja valmistavaan opetukseen liittyvistä asioista:

 <p>KAUHAJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sivistysjohtaja Markku Viitasaari puh: (06) 2413 2302</i> 	 <p>TEUVA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sivistystoimenjohtaja Erkki Nevanperä puh: (06) 2413 4300 050 386 4611</i>
 <p>ISOJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rehtori Antti Oikarinen puh: 0400 712244</i> • <i>apulaisrehtori Marja-Leena Varsamäki, puh: 0400 152 204</i> 	 <p>KARIJOKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>koulutoimenjohtaja Urpo Paananen puh: (06) 221 6240 040 556 5733</i>

LUKIOT JA AMMATILLISET OPPILAITOKSET

Peruskoulun jälkeen suurin osa nuorista jatkaa opintoja lukiossa tai ammatillisissa oppilaitoksissa.

Myös aikuiset voivat opiskella näissä oppilaitoksissa. Kauhajoella ja Teuvalla on lukio ja ammatillisia oppilaitoksia.

Lisää tietoa Suupohjan ja lähialueiden oppilaitoksista löydät Internetistä tai kysymällä suoraan oppilaitoksista.

<ul style="list-style-type: none"> Kauhajoen lukio ja aikuislukio Puistotie 18 61800 Kauhajoki puh: (06)2413 2345 sähköposti: lu-kio@kauhajoki.fi kotisivut: www.lukio.kauhajoki.fi 	<ul style="list-style-type: none"> Teuvan lukio Sipiläntie 3 64700 TEUVA (06)2413 4391 www.teuvankoulut.fi
<ul style="list-style-type: none"> Suupohjan ammatti-instituutti Suupohjan koulutuskuntayhtymä Oppitie 4 / PL 6 61801 KAUHAJOKI puh: (06)231 8500 www.saiedu.fi 	<ul style="list-style-type: none"> Teuvan ammatillinen aikuiskoulutuskeskus; TEAK Rasintie 1 A 64700 TEUVA puh: (06)261 7711 010 3977 000 www.teakoy.fi
	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuskeskus Sedu Topeeka 47 61801 Kauhajoki puh: 020 124 5600 tai 0800 173380 www.sedu.fi

SUOMEN KIELEN OPISKELU SUUPOHJASSA

Suomen kielen oppiminen on maahanmuuttajalle tärkeää. Se helpottaa omien asioiden hoitamista, suomalaisiin ja suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään tutustumista.

Suupohjan alueella voit opiskella suomen kieltä esim. kansalaisopistossa ja aikuislukiossa. Myös työ- ja elinkeinotoimisto järjestää ajoittain suomen kielen koulutusta maahanmuuttajille.

Myös työnantajat voivat järjestää työntekijöilleen suomen kielen koulutusta.

KANSALAI SOPISTOT

Kansalaisopistoissa voi opiskella yleissivistäviä aineita ja ammatillista täydennyskoulutusta antavia aineita.

Kansalaisopistoissa järjestetään myös kielikoulutusta ja erilaisia harrastekursseja.

Kansalaisopistossa voivat opiskella aikuiset ja 16 vuotta täyttäneet nuoret.

Lisää tietoa saat suoraan kansalaisopistoista.

Kauhajoen kansalaisopisto
Hallintoaukio 5
61800 Kauhajoki
puh: (06)2318331
www.kauhajoki.fi/kansalaisopisto

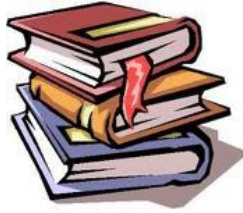
Teuvan kansalaisopisto
Porvarintie 51 B
64700 Teuva
puh: 046 850 7702
www.teuva.fi/e/site

Kauhajoen kansalaisopistolla on kurssitarjontaa myös:

* Isojoella yhdyshenkilö Tiina Pitkäköski, puh: 040 750 0984

* Karijoella yhdyshenkilö Soile Luoma, puh: 040 750 0699

KIRJASTOT

Suupohjassa jokaisessa kunnassa ja kaupungissa on kirjasto. Kirjastosta voit määrääjäksi lainata ilmaiseksi mm. kirjoja, lehtiä, CD- ja DVD- levyjä ja videoita. Kirjastovirkailijalta saat kirjastokortin, joka on oltava mukana lainattaessa.

Kirjastossa voit myös käyttää ilmaiseksi tietokonetta ja Internetiä.

Suupohjan kirjastot muodostavat Kurikan ja Kaskisten kirjastojen kanssa yhteisen Krannit-kirjaston.

<http://www.krannit.net>

 <p>Kauhajoen kirjasto Hallintoaukio 61801 Kauhajoki puh: (06)2413 2410 kirjasto@kauhajoki.fi</p>	 <p>Teuvan kirjasto Porvarintie 39 64700 Teuva puh: (06) 2413 4321 kirjasto@teuva.fi</p>
 <p>Isojoen kirjasto Kristiinantie 17 A 64900 Isojoki puh: (06)2413 5572 tai 046 8510 970 kirjasto@isojoki.fi</p>	 <p>Karijoen kirjasto Pappilankuja 4 64350 Karijoki puh: (06)2413 5931 tai 040 082 4119 kirjasto@karijoki.fi</p>

VAPAA-AIKA JA LIIKUNTA

Suupohjassa on hyvät mahdollisuudet erilaisiin sisä- ja ulkoliikuntaharrastuksiin kaikkina vuodenaikoina. Voit harrastaa erilaisia liikuntalajeja itsenäisesti ja voit myös saada ohjausta seuroissa ja yhdistyksissä.

Kysy lisätietoa eri liikuntalajien harrastusmahdollisuuksista vapaa-aika- ja liikuntatoimen vastaavilta henkilöiltä.

KAUHAJOEN VAPAA-AIKATOIMEN JOHTAJA
Paula Kallionpää, puh: (06)2413 2337 tai 040 505 8164

TEUVAN VAPAA-AIKASIHTEERI
puh. (06) 2413 4331 tai 050-386 4607

ISOJOEN NUORISO- JA LIIKUNTASIHTEERI
puh: (06) 2413 5529 ja 046 8519191

KARIJOEN LIIKUNTASIHTEERI
puh: (06) 241 30 5911 ja 040 512 1626

KAUHAJOEN LIIKUNTAPAIKKOJA:

Kauhajoen virkistysuimala/urheilutalo
Urheilutie 3, 61800 Kauhajoki
puh: (06) 2413 2491
www.virkku.fi

- **Nuorisotalo Rämiskä**
Urheilutie 4
61800 Kauhajoki
puh: 046 851 3518

- **Sotkan laskettelurinteet**
Sotkantie 113
Kauhajoki
puh: (06) 231 2650
040 731 4025

TEUVAN LIIKUNTAPAIKKOJA:

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vapaa-ajankeskus Parra, Parran Laskettelukeskus 64700 Teuva puh. 040 843 4247 www.parra.fi/</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Teuvan uimahalli/kuntosali Rivakantie 8, 64700 Teuva Kahvio/lipunmyynti puh: 040 1257544</i>
---	---

ISOJOEN LIIKUNTAPAIKKOJA:

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Isojoen monitoimitalo: Kirjasto/nuorisotila/ liikuntasali/kuntosali 64900 Isojoki</i> • <i>Isojoen urheilukenttä ja Vanhankylän jalkapallokenttä</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kangasjärven leirintäalue 64900 Isojoki puh:046 8512732</i> • <i>Lauhansarvi Lauhanvuorentie 490 64900 ISOJOKI puh: (06) 263 1258 www.lauha.fi</i>
--	--

KARIJOEN LIIKUNTAPAIKKOJA:

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Karijoen koulun liikuntasali/kuntosali 64350 Karijoki</i> • <i>Karijoen ja Myrkyn urheilukentät</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Paarmannin- vuoren hyppymäki Karijoki</i> • <i>Peurajärven ja Myrkyn uimapaikat</i>
---	---

LIIKENNEYHTEYDET SUUPOHJASSA

LINJA-AUTOLIIKENNE

Suupohjan seudulla voi matkustaa paikallisliikenteen ja kaukoliikenteen linja-autoilla.

Seutulipulla voi matkustaa edullisesti tietyn alueen sisällä.

Matkahuollon toimipisteistä voit kysyä aikatauluista, reiteistä ja hinnoista.

Voit myös lähettää ja vastaanottaa paketteja matkahuollon kautta.

Lisätietoa saat matkahuollon toimipisteistä tai verkko-osoitteista:

- www.matkahuolto.fi
- www.seutulippu.com
- www.expressbus.com

MATKAHUOLLON TOIMIPISTEET

<ul style="list-style-type: none">• <i>Matkahuollon asiamies t:mi Iiris Viitamäki Sanssinkuja 2 61800 Kauhajoki puh: (06)247 030</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Matkahuollon asiamies t:mi Mika Korkola Mikkiläntie 7 A 64700 Teuva puh: (06) 267 2200</i>
<ul style="list-style-type: none">• <i>Matkahuollon asiamies Meteora Honkajoentie 14 64900 Isojoki puh: (06) 26 31418</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Matkahuollon asiamies Sirkka Leppinen/ Rinne & Rinne Kristiinantie 3 64350 Karijoki puh: 0400 383 330</i>

TAKSILIIKENNE

Suomessa taksin saa suoraan taksiasemalta tai soittamalla taksiyrittäjälle.

Suupohjan alueella on monia taksiyrittäjiä. Heidän yhteystietonsa löydät Internetistä tai puhelinluettelosta.

JUNA- JA LENTOLIIKENNE

Suupohjaa lähimpänä sijaitseva rautatieasema ja lähimmät lentoasemat:

- ***Seinäjoen rautatieasema.***
www.vr.fi
- ***Seinäjoen lentoasema.***
www.seinajoenlentoasema.fi
- ***Vaasan lentoasema.***
www.vaasanlentoasema.fi
- ***Porin lentoasema.***
www.porinlentoasema.fi

OIKEUSASIAT, SYRJINTÄ JA HUONO KOHTELU

OIKEUSAPU SUUPOHJASSA

Suomessa voit saada oikeusapua asioissa, jotka liittyvät esimerkiksi avioeroon, rikoksiin tai väkivaltaan.

Oikeusapu tarkoittaa sitä, että kansalainen voi saada itselleen oikeudellisen asian hoitamista varten avustajan kokonaan tai osittain valtion varoilla.

Kauhajoen oikeusaputoimistoon voi varata ajan puhelimitse tai käymällä oikeusaputoimistossa.

Oikeusapupalvelua annetaan myös Teuvan kunnantalolla ja Isojoen kunnantalolla yhtenä päivänä kuukaudessa. Sivuvastaanotoillekin varataan aika Kauhajoen toimipisteestä.

- ***Kauhajoen oikeusaputoimisto***
Topeeka 24
61800 Kauhajoki
puh: 010 366 1100
050 493 8297

POTILASASIAMIES

Potilasasiamies toimii potilaan oikeuksien edistämisesi, neuvoo potilaan hoitoon ja kohteluun liittyvissä ongelmassa ja avustaa muistutuksen, kantelun tai potilasvahinko-ilmoituksen teossa.

Potilasasiamies voi neuvoa miten toimia, jos kokee tulleetään väärin kohdelluksi, tai on tyytymätön sosiaali- tai terveydenhuollossa saamaansa palveluun.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän kuntien potilasasiamiehen tehtävää hoitaa:

- **sosiaalityöntekijä Maija Hauta-Heikkilä.**
puh: 040 716 0488. S-posti: maija.hauta-heikkila@llky.fi

SOSIAALIASIAMIES

Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on neuvoa asiakkaita ja työntekijöitä asiakkaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä, sekä avustaa oikeusturvan käytössä.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän alueella sosiaaliasiamiehen tehtäviä hoitaa:

- **Jarmo Sipilä**
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
Eskoontie 47, 60280 Seinäjoki
puh. 044 415 6716
Sähköposti: sosiaaliasiamies@esko.fi

VÄHEMMISTÖVALTUUTETTU

choose
language
here

Vähemmistövaltuutettu on valtion viranomainen, jonka tehtävänä on edistää etnisten vähemmistöjen ja ulkomaalaisten asemaa, yhdenvertaisuutta ja oikeusturvaa Suomessa.

Vähemmistövaltuutetun puoleen voi kääntyä, jos on kokenut etnistä syrjintää tai on havainnut sitä tapahtuvan. Syrjintätapauksissa ja muissa kysymyksissä voi soittaa puh: 071 878 8666, arkisin klo 10 – 12.

ENSI- JA TURVAKODIT

Ensi- ja turvakotien liitto on valtakunnallinen järjestö, jolla on turvakoteja ja turva-asuntoja.

Turvakodista saa apua, jos on kokenut väkivaltaa parisuhteessa tai perheessä.

Turvakodissa voi tarvittaessa asua väliaikaisesti.

Turvakotiin voi tulla yksin tai lasten kanssa.

Turvakodista saa apua ja neuvontaa perheväkivaltaan liittyvissä kysymyksissä.

Kauhajoella toimii ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistys.

Kauhajoen turva-asunto tarjoaa akuutissa kriisitilanteessa oleville perheille turvaa kodinomaisen tilan muodossa.

- ***Etelä-Pohjanmaan Ensi- ja turvakotiyhdistys ry***
Yrjöntie 5 A 101, 2. 61800 Kauhajoki
Puh. 050 405 2136
Sari Tumelius
emput2@suomi24.fi

Lähin turvakoti sijaitsee Vaasassa.

- ***Vaasan ensi- ja turvakoti***
Vöyrinkatu 2, 65100 Vaasa
puh. (06) 312 9666
turvakoti@vaasanturvakoti.fi
avokki@vaasanturvakoti.fi
- ***Nettiturvakoti on Ensi- ja turvakotien liiton***
verkkopalvelu: nettiturvakoti@ensijaturvakotienliitto.fi
- ***Lisätietoa saat Internet-osoitteesta:***
www.ensijaturvakotienliitto.fi

USKONTO SUOMESSA

***Suomessa on uskonnonvapaus.
Jokaisella ihmisellä on oikeus tunnustaa ja harjoittaa
omaa uskontoaan sekä oikeus ilmaista vakaumuksensa.
Kaikilla on myös oikeus kuulua tai olla kuulumatta
uskonnolliseen yhdyskuntaan.***

***Kenenkään ei tarvitse osallistua uskonnon harjoittamiseen,
jos hänen omatuntonsa ei hyväksy sitä.***

***Suurin osa suomalaisista on kristittyjä
ja kuuluu joko evankelis-luterilaiseen kirkkoon (83 %)
tai ortodoksiseen kirkkoon (1 %).***

***Näillä kahdella kirkolla on Suomen historiassa ja kulttuurissa
suuri merkitys. Niillä on myös lakiin perustuva erityisasema.
Uskontokuntiin kuulumattomia on noin viidesosa Suomen
väestöstä.
Loput, noin 2,6 prosenttia, kuuluvat muihin uskontokuntiin.***

KRISTINUSKO

***Kristinuskoon kuuluu usko kolminaisuusoppiin,
eli yhden Jumalan kolmeen persoonaan.
Ne ovat Isä, Poika ja Pyhä Henki.
Jeesus on Jumalan poika, todellinen Jumala
ja todellinen, aito ihminen.
Pyhä Henki on Jumalan henki.***

***Kristinuskossa on erilaisia suuntauksia.
Ne kaikki perustuvat Raamattuun ja Jeesuksen opetuksiin.
Katolinen, ortodoksinen ja protestanttinen kirkko
ovat kristinuskon suuntauksia.***

KRISTINUSKON SYMBOLI: RISTI

Kristillisen uskon ja kirkon keskeinen symboli on risti.

Se symboloi Jeesuksen ristinkuolemaa ja ylösnousemusta, jonka kautta ihmisellä on ikuisen elämän toivo.

Suomen lipussa on risti.

Se kuvaa kristinuskon merkitystä ja arvoa tälle maalle.

RAAMATTU

Kirkon oppi perustuu Raamattuun, joka on kristittyjen pyhä kirja.

Kristityt uskovat, että Jumala on Luoja ja Jeesus on Jumalan poika.

Pyhä Henki on Jumalan Henki.

KIRKKOPYHÄT

Kristinusko näkyy monella tavalla jokaisen suomalaisen elämässä.

Kirkon juhlat ja tavat ovat muotoutuneet pitkän ajan kuluessa. Ne ovat osa suomalaista perinnettä.

Kirkolliset pyhäpäivät, kuten joulu ja pääsiäinen, ovat yleisiä vapaapäiviä, ja niihin liittyy monia perinteitä.

EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO

***Suomen luterilaista kirkkoa voi kutsua kansankirkoksi.
Se on kiinteä osa Suomen kansan historiaa ja kulttuuria.
Kirkkoon kuuluu enemmistö suomalaisista.***

***Suomen evankelis-luterilaisen kirkon opettama usko
perustuu Raamattuun, kolmeen vanhaan uskontunnustukseen
ja 1500-luvulla toteutetun uskonpuhdistukseen,
sekä luterilaisiin tunnustuskirjoihin.
Martti Lutheria pidetään luterilaisuuden isänä.***

Evankelis-luterilaisen kirkon Internet-sivut ovat osoitteessa:

www.evl.fi

SEURAKUNNAT

***Kirkko muodostuu seurakunnista.
Kirkon jäsen on seurakuntalainen.
Seurakuntien jäsenet maksavat kirkollisveroa
kirkon toimintaa varten.***

***Seurakunnan johtaja on kirkkoherra,
ja seurakunnan toimisto on kirkkoherranvirasto.
Seurakunnan työntekijöitä ovat mm.
pappi, kanttori, lapsityöntekijä, nuorisotyöntekijä ja diakoni.
Diakonin työhön kuuluu muun muassa
kuunnella ja auttaa vaikeuksissa olevia.***

Seurakunnat järjestävät toimintaa kaiken ikäisille.

***Kirkkoherranvirastosta saat lisää tietoa seurakunnan
toiminnasta ja tilaisuuksista.***

**EVANKELIS-LUTERILAISET PAIKALLISSEURAKUNNAT
SUUPOHJASSA:**

- **Kauhajoen seurakunta**
Kyntäjäntie 1
61800 Kauhajoki
puh: (06)2342311
sähköposti: kauhajoen.srk@evl.fi
www.kauhajoenseurakunta.fi
- **Teuvan seurakunta**
Asematie 4 C
64700 Teuva
puh: (06)2260300
sähköposti: teuvan.seurakunta@evl.fi
www.teuvanseurakunta.fi
- **Isojoen seurakunta**
Suojontie 1
64900 Isojoki
puh: (06)2631321
sähköposti: isojoen.seurakunta@evl.fi
www.isojoki.fi/srk
- **Karijoen seurakunta**
Kirkkotie 14
64350 Karijoki
puh: (06)2680136
sähköposti: karijoen.srk@evl.fi
kotisivut: www.karijoenseurakunta.fi

MUITA KRISTILLISIÄ SEURAKUNTIA SUUPOHJASSA

HELLUNTAISEURAKUNTIA SUUPOHJASSA

- **Kauhajoen helluntaiseurakunta**
Otontie 1
61800 Kauhajoki
puh: 040 7671420
www.kauhajoenhelluntaiseurakunta.fi
- **Teuvan helluntaiseurakunta**

Juusentie 1
64700 TEUVA

puh: 040 5272154
sähköposti: veli-matti.koykka@netikka.fi
www.teuvan-helluntai.seurakunta.net

VAPAASEURAKUNTIA SUUPOHJASSA

• Teuvan vapaaseurakunta,
Mikkiläntie 4
64700 Teuva
puh: 044 538 3608
sähköposti: veijo.heikkila@sv
www.teuvanvapaaseurakunta.fi | <ul style="list-style-type: none">• Isojoen vapaaseurakunta
Siltaojantie 29
64900 Isojoki
puh: 0400 637303
sähköposti: vesa.siltaoja@nic.fi
kotisivut:
http://www.isojoki.svk.fi |
|--|--|

ORTODOKSINEN KIRKKO SUOMESSA

Suomen ortodoksinen kirkko on evankelis-luterilaisen kirkon ohella toinen Suomen kirkoista, jolla on virallinen asema lainsäädännössä. Se kuuluu itsehallinnollisena kirkkokuntana Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan alaisuuteen. Ortodoksinen kirkko on kristinuskon suuntaus.

Suomen ortodoksisen kirkon johtaja on Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo.

Suomen väestöstä noin 1 % kuuluu ortodoksiseen kirkkoon.

- ***Suomen ortodoksisen kirkon Internet-sivut ovat osoitteessa: www.ort.fi***

LÄHIMMÄT ORTODOKSISET SEURAKUNNAT

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vaasan ortodoksinen seurakunta Koulukatu 45 65100 Vaasa puh: 0206 100495</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Oulun ortodoksinen seurakunta puh: (08)3115741 Torikatu 74 90120 Oulu puh: 044 5115 741</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lapuan rukoushuone Koulukatu 7 Lapua</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tampereen ortodoksinen seurakunta Suvantokatu 10, 33100 Tampere puh: 0206 100355</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kokkolan rukoushuone Katariinankatu 3 Kokkola</i> 	

KATOLINEN KIRKKO SUOMESSA

Katolinen kirkko Suomessa on rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta. Sillä on noin 11 000 jäsentä.

Katolinen kirkko Suomessa on katolisen kirkon Suomessa toimiva osa.

Katolinen kirkko on kristinuskon suuntaus.

Se on päätöksissään suoraan alisteinen paaville.

Katolinen kirkko kunnioittaa Suomen suojeluspyhimyksenä piispa Henrikiä.

- **Katolinen tiedotuskeskus**
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki
puh: (09)6129470
sähköposti: info@catholic.fi
- **Katolinen kirkko Suomessa: www.katolinen.net**

LÄHIMMÄT KATOLISET SEURAKUNNAT

- **Pyhän Ristin seurakunta**
Amurinkuja 21 A
33230 Tampere
puh: (03)2127280
s-posti: risti@catholic.fi
kotisivu: risti.catholic.fi

- **Pyhän Olavin seurakunta**
Yrjönkatu 36
40100 Jyväskylä
puh: (014) 612 659
sähköposti: olavi@catholic.fi
kotisivu: olavi.catholic.fi

MUIDEN USKONTOJEN TOIMINTAA SUOMESSA

BUDDHALAISUUS SUOMESSA

***Suomessa toimii useita buddhalaisia ryhmiä.
Ne ovat useimmiten muodostuneet jonkin opettajan
tai keskuksen yhteyteen.***

***Ryhmät edustavat useita eri traditioita, jotka saattavat
ulkoisesti poiketa toisistaan hyvinkin paljon.***

- ***Suomen vietnamilaisten buddhalainen yhteisö.
Yhteisön kotipaikka: Turku
Lisätietoja: Ari Vuokko
puh: 050 511 9793:
e-mail: studio@olen.to***

Verkkosivustoja, joista löytyy lisätietoa buddhalaisuudesta:

- ***<http://www.buddha-charma.info/index.htm>***
- ***<http://www.buddhanet.net>***
- ***<http://www.cyberdistributeur.com/buddlinks.html>***

ISLAM SUOMESSA

Suomessa toimii muutamia kymmeniä islamilaisia yhdyskuntia. Niihin on kuitenkin liittynyt vain vähemmistö muslimeista. Muslimeita asuu Suomessa arviolta yli 40 000 henkilöä.

Suurimmat islamilaiset yhteisöt Suomessa ovat:

- ***Helsingin Islam-keskus***
Veturitori 2
00520 Helsinki
(09) 7260207
tai 045 1282818
sähköposti: info@hki-islamkeskus.fi
kotisivu: www.hki-islamkeskus.fi

- ***Suomen Islamilainen Yhdyskunta***
Lönrotinkatu 22
00120 HELSINKI
puh: (09) 278 2551
045 3473482
sähköposti: rabita@rabita.fi
kotisivu: www.rabita.fi

- ***Tampereen Islamin Yhdyskunta***
Yliopistonkatu 60 A
33100 Tampere
puh: (03) 2130747
tai 050 3235594
sähköposti: info@islam.tampere.com
kotisivu: www.islamtampere.com

HYÖDYLLISIÄ YHTEYSTIETOJA JA LINKKEJÄ MAAHANMUUTTAJALLE

SUUPOHJAN KUNTIEN YHTEYSTIEDOT:

- **Kauhajoen kaupunki**
Hallintoaukio,
PL 500
61801 Kauhajoki
puh: (06) 2413 2000
sähköposti:
kirjaamo@kauhajoki.fi
kotisivut:
www.kauhajoki.fi

- **Teuvan kunta**
Porvarintie 26 A
64700 Teuva
puh: (06) 2413 4000
sähköposti:
kunta@teuva.fi
kotisivut:
www.kunta@teuva.fi

- **Karijoen kunta**
Kristiinantie 3
64350 Karijoki
puh: (06) 2413 5900
sähköposti:
kunta@karijoki.fi
kotisivut:
www.karijoki.fi

- **Isojoen kunta**
Teollisuustie 1 A
64900 Isojoki
puh: (06) 2413 5511
sähköposti: kunnanhallitus@isojoki.fi
kotisivut:
www.isojoki.fi

ALUEEN VIRANOMAISTEN YHTEYSTIETOJA

- **Kauhajoen poliisiasema**
puh: 071 874 0391
Hakasivuntie 1
PL 7
61801 Kauhajoki
www.poliisi.fi/kauhajoki
- **Seinäjoen pääpoliisiasema**
puh: 071 874 0391
Kirkkokatu 8
PL 108
60101 Seinäjoki
www.poliisi.fi/seinajoki
- **Seinäjoen maistraatti**
Juhonkatu 4
60100 Seinäjoki
puh. 071 874 0351
www.seinajoen.maistraatti@slh.intermin.fi
- **Kela, Kauhajoen toimisto**
Topeeka 24, PL 42
61801 Kauhajoki
www.kauhajoki@kela.fi
- **Suupohjan TE-toimisto**
Topeeka 52, PL 50
61801 Kauhajoki
puh. 010 19 4062
www.suupohja@mol.fi
- **SEK; Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä**
Teknologiakeskus Logistia
61801 Kauhajoki
(06) 2413 3800
www.sek.fi
- **LLKY; Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä**
Hallintoaukio, PL 100
61801 KAUHAJOKI
puh: (06)2413 2000
www.llky.fi
- **Seinäjoen keskussairaala/Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri**
Hanneksenrinne 7, 60220 Seinäjoki
puh: (06) 415 4111
www.epshp.fi

VALTAKUNNALLISIA LINKKEJÄ MAAHANMUUTTAJILLE

- www.migri.fi (=Maahanmuuttovirasto)
(Tietoa ja ohjeita maahanmuuttoon liittyvistä asioista)
- www.infopankki.fi (Tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta)
- www.suomi.fi (Arkielämässä tarvittavaa tietoa)
- www.finfo.fi (Väestöliiton palvelu maahanmuuttajille)
- www.finlex.fi (Tietoa Suomen lainsäädännöstä ja oikeuskäytännöistä)
- www.pakolaisneuvonta.fi (Perustietoa turvapaikanhakemisesta)
- www.asuminen.fi (Asumiseen liittyviä linkkejä)
- www.mtk.fi (Mielenterveyden keskusliitto)
- www.mielenterveysseura.fi (Suomen mielenterveysseura)
- www.tukinet.fi (Kriisikeskus netissä)
- www.tukiasema.fi (Asiatietoa ja apua elämän eri tilanteisiin)
- www.tohtori.fi (Terveyden tietolähde)
- www.mll.fi (Mannerheimin lastensuojeluliitto)
- www.spr.fi (Suomen Punainen Risti)
- www.ensijaturvakoti.fi (Lastensuojelujärjestö)
- www.helppimesta.fi (Tieto- ja tukipalvelu nuorille)
- www.netari.fi (Nuorisotyötä verkossa)
- www.vshp.fi (Vaasan sairaanhoitopiiri)
- www.stm.fi (Sosiaali- ja terveysministeriö)
- www.thl.fi (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos)
- www.evl.fi (Suomen evankelis-luterilainen kirkko)
- www.ort.fi (Suomen ortodoksinen kirkko)
- www.katolinen.net (Katolinen kirkko Suomessa)
- www.kauhajoki.internationalcafe.fi (Kansainvälinen nettikahvila)

LOPPUSANAT:)

*Toivottavasti löysit tästä oppaasta
sinulle hyödyllisiä tietoja ja palveluja.*

*Kaikki Suupohjan alueen palvelut
eivät ole mukana tässä oppaassa.
Oppaan sisällön rajaus on tehty yhteistyössä
"Tervetuloa kotiin, Suupohjaan!"- projektin'
vastuuhenkilöiden kanssa.*

*Monet asiat ja yhteystiedot muuttuvat,
elämmehän alati muuttuvassa maailmassa.
Oppaan tiedot pyritään pitämään ajantasaisina
päivittämällä niitä tarpeen mukaan.*

*Ota rohkeasti yhteyttä
oppaassa mainittuihin yhteyshenkilöihin
ja kysy lisätietoja palveluista tai muista
sinua askarruttavista asioista.*

- terveisin -

Riitta Mäkelä